

รายงานการพิจารณาศึกษา

กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

โดย

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง

กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

โดย

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา โทร. ๙๑๕๘.
ที่ สว ๐๐๐๙.๐๙/(ร.๕๒) วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
เรื่อง ...รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยคณะกรรมการธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายธานี สุโขทยาน	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	
๙. รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช	
๑๐. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	
๑๑. พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	
๑๒. นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล	
๑๓. นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	
๑๔. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	
๑๕. นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	
๑๖. นายสมชาย เสี่ยงหลาย	
๑๗. นายสมเดช นิลพันธุ์	
๑๘. นายสวัสดิ์ สัมครพงศ์	
๑๙. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาและจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง

(ประจิน จั่นตอง)

ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวไชยชนิ กำลังศิลป์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

สำเนาถูกต้อง

(นายวรวิทย์ ศิริมหาพุกษ์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๘-๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : scisenate@gmail.com

สมคนธ์ พิมพ์

ไชยชนิ/ศุภโชค ทาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ประสาท สุขเกษตร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศรีรินทร์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายธานี สุโชดายน
เลขานุการคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ
โฆษกคณะกรรมการ

นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
รองโฆษกคณะกรรมการ

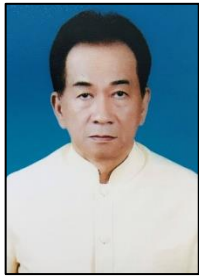
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
กรรมการ

รองศาสตราจารย์พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช
กรรมการ

นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
กรรมการ

พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป
กรรมการ

นายวีระศักดิ์ พุทธระกูล
กรรมการ

นางศิรินา ปาโรฬารวิทยา
กรรมการ

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
กรรมการ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์
กรรมการ

นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
กรรมการ

นายสมชาย เสียงหลาย
กรรมการ

นายสมเดช นิลพันธุ์
กรรมการ

นายอภิชาติ โตติลเกษซ์
กรรมการ

รายนามคณะกรรมการสนับสนุนข้อมูลกฎหมาย ด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

นายสมชาย เสียงหลาย
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ประสาท สุขเกษตร
รองประธานคณะกรรมการ

นายปวิณ นราเมธากุล
คณะกรรมการ

นายชจรศักดิ์ จัยวัฒน์
คณะกรรมการ

นายไชยวัฒน์ สุโขทัยน
คณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ชลวิทย์ เจียรจิตต์
คณะกรรมการ

นายสุภัทร บุญสูง
คณะกรรมการ

นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
คณะกรรมการ

นางสาวปาริชาติ ว่องไว
คณะกรรมการ

นางสุรรัตน์ ชะนะมา
คณะกรรมการ

นายสุทธิพงษ์ ชาชูชฎานนท์
เลขานุการคณะกรรมการ

นายมงคล สาริสุต
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

นางสาวไอเมณี กำลังศิลป์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายธานี สุโขดา	เลขานุการคณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	รองโฆษกคณะกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	
๙. รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช	
๑๐. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	
๑๑. พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป	
๑๒. นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล	
๑๓. นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	
๑๔. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	
๑๕. นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	
๑๖. นายสมชาย เสียงหลาย	
๑๗. นายสมเดช นิลพันธุ์	

๑๘. นายสวัสดิ์ สมัครงศ์
๑๙. นายอภิชาติ โตติลลเวชช์

๑.๒ คณะกรรมการ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คำสั่งที่ ท.๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

๑. นายสมชาย เสี่ยงหลาย	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นายปวีณ นราเมธกุล	
๔. นายขจรศักดิ์ จัยวัฒน์	
๕. นายไชยวัฒน์ สุโชตายน	
๖. รองศาสตราจารย์ชลวิทย์ เจียรจิตต์	
๗. นายสุภัทร บุญส่ง	
๘. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์	
๙. นางสาวปาริชาติ ว่องไว	
๑๐. นางสุรียรัตน์ ชะนะมา	
๑๑. นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายมงคล สาริสุต	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑๓. นางสาวโฆษณี กำลังศิลป์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษา รวบรวมข้อมูล และติดตามร่างพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรอง ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามภารกิจและพันธกิจของหน่วยงาน ตลอดจน แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสนอแนะหรือให้ข้อสังเกตต่อคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการ
๓. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการตามระยะเวลาที่เหมาะสม
๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ การประชุมคณะกรรมการสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และคณะกรรมการ

๑) การประชุมคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา

คณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการประชุม จำนวน ๗ ครั้ง ดังนี้

- ๑.๑) การประชุมครั้งที่ ๑ (๑/๒๕๖๕) วันพุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
- ๑.๒) การประชุมครั้งที่ ๒ (๒/๒๕๖๕) วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕
- ๑.๓) การประชุมครั้งที่ ๓ (๓/๒๕๖๕) วันพุธที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕
- ๑.๔) การประชุมครั้งที่ ๔ (๔/๒๕๖๕) วันพุธที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(สอวช.)

๑. นางสาวสลิสรพรรณ กลับประสิทธิ์	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส
ฝ่ายเลขานุการสภานโยบาย
๒. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายระบบบริหารจัดการ
ของภาครัฐด้านการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๑. รองศาสตราจารย์อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์	รองผู้อำนวยการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัศวิน กัญจนโอภาส	ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
๓. นางพรพิมล กิตติมศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักบริหาร
งบประมาณ ววน.
๔. นางสาววิศรา ชื่นอารมณ	นักวิชาการสำนักบริหารงบ
ประมาณ ววน.
๕. นางสาวปรานวดี แก้วเมือง	นักวิชาการสำนักบริหารงบประมาณ
ววน.
๖. นายสาธิต ธีรญาพุกษานนท์	นักวิชาการ สำนักพัฒนาระบบ ววน.
๗. นางสาวรัญญา อัคราศรี	นักวิชาการ สำนักพัฒนาระบบ ววน.

ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

- นายไพสิฐ พาณิชย์กุล	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกฎหมาย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ |
|-----------------------|--|

ประธานที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์กษิต์เดช สุทธิวานิช	รองอธิการบดีฝ่ายบริหารกิจการ
สภามหาวิทยาลัย |
|---|--|

ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ ทรายแก้ว	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ และรองประธาน
ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ |
|-------------------------------------|---|

นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

- นายเสนีย์ สุวรรณดี	เลขาธิการสมาคมสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย |
|----------------------|---|

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการธิการขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมาย ด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการพิจารณาศึกษากรณีดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณารายงานของคณะทำงานฯ ด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือเป็นรายงานพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

คณะกรรมการธิการขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

(นายธานี สุโชดายน)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นกระทรวงใหม่ที่เกิดจากการรวมหน่วยงานด้านการอุดมศึกษาและด้านวิจัยและพัฒนา ที่เกิดจากการควมรวมของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยรัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสอดคล้องกับการพัฒนาของประเทศ รวมถึงการกำกับดูแลการพัฒนา นวัตกรรมด้วย

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีบทบาทหลักในการวางรากฐานของประเทศสู่อนาคต โดยเชื่อว่านโยบายและทิศทางในการพัฒนาประชาชนให้มีความพร้อมรับมือกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเปิดโอกาสที่เท่าเทียมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ลดช่องว่างทางสังคม ยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างความสุขของคนไทยทุกคน เป็นภารกิจสำคัญและท้าทายที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศ ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อก้าวไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศ เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากสู่ความเป็น Thailand 4.0 สร้างความเชื่อมั่นและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ มีจำนวนหลายฉบับ และกฎหมายอนุบัญญัติจำนวนมาก ซึ่งอาจจะยากต่อการทำความเข้าใจ เพราะแต่ละฉบับมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีข้อจำกัดการได้รับการจัดสรรงบประมาณ ทั้งทางด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ในการนี้ คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา พิจารณาเห็นว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ตั้งขึ้นมา ๓ ปี แล้ว และมีการบังคับใช้กฎหมายมาระยะหนึ่ง จึงทำให้คณะกรรมาธิการตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงกฎหมายอนุบัญญัติที่มีจำนวนมาก จึงได้มอบหมายให้คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการพิจารณา **เรื่อง กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม**

จากผลการพิจารณาศึกษาของคณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เสนอแนะประเด็นหลักในการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การออกกฎหมายลำดับรอง

กฎหมายด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญ ได้แก่

- ๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๓) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๔) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ และ ๕) พระราชบัญญัติ

การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีกฎหมายลำดับรองที่จะต้องออกจำนวน ๗๔ ฉบับ ออกแล้ว จำนวน ๓๗ ฉบับ และยังไม่ออก จำนวน ๓๗ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องออก จำนวน ๗ ฉบับ เพราะกฎหมายหลักที่ใช้บังคับมีความชัดเจนอยู่แล้วทำให้ยังไม่มีจำเป็นต้องออก อย่างไรก็ตาม เห็นว่าการออกกฎหมายลำดับรองยังมีความล่าช้า

๒. การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบผลการพิจารณาการขอจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลกและเชื่อมโยงการเรียนการสอนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะใช้แหล่งงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ งบประมาณความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง และงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ งบเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และการจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพื่อบริหารกองทุน (Service Delivery Unit : SDU) ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ รวม ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ ๔) ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ทั้งนี้ คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดตั้งสำนักงานกองทุนเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีภารกิจหลายด้านในการสนับสนุนการอุดมศึกษา อาจจะทำให้ภารกิจในการขับเคลื่อนกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาที่มีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นหน่วยงานบริการที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารงาน อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน

ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ ได้ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้นำเสนอต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว

๓. ผลของการบังคับใช้กฎหมายด้าน อววน.

การติดตามผลของการบังคับใช้กฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงาน ๔ แห่ง ได้แก่ ๑) ที่ประชุมอธิการบดี แห่งประเทศไทย ๒) ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๓) ที่ประชุม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏและ ๔) สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย โดยพบปัญหา การออกกฎหมายลำดับรองไม่เป็นไปตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ การดำเนินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อกฎหมายเริ่มใช้บังคับเนื่องจาก ข้อจำกัดของการบริหารในระดับกระทรวงที่มีการจัดตั้งใหม่ ความไม่เชื่อมโยงประสานกันของกลไก ตามพระราชบัญญัติในแต่ละฉบับที่จะต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน และการดำเนินการ ในเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษายังมีความล่าช้าในการดำเนินการ เป็นผลให้ สถาบันอุดมศึกษาเสียโอกาสในการเข้าถึงเงินทุนเพื่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

๔. การจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) จะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) จัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาเสร็จแล้ว โดยจัดทำร่างประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งใช้บังคับกับ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็น หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการ ปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้องการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตน ในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

ปัจจุบัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ลงนาม ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ รอลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ซึ่งภายหลังจาก ประกาศใช้แล้ว สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะต้องไปออกประมวลจริยธรรมของหน่วยงานตนเองไม่น้อย กว่ามาตรฐานกลางที่ กพอ. กำหนด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การออกกฎหมายลำดับรอง ควรเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองของพระราชบัญญัติ แต่ละฉบับให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับ ทั้งนี้ ควรที่จะแจ้ง ความคืบหน้าหรือสถานะของกฎหมายลำดับรองของแต่ละฉบับให้ทราบด้วย

๒. การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ควรเร่งรัด ผลักดันกฎหมายการจัดตั้งกองทุน เพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาให้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็ว เพื่อที่จะได้มีกองทุน เพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาในการสนับสนุนพัฒนาความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาได้แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) กลุ่ม พัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research) ๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยี

และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation) ๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนอื่น (Area-Based and Community Engagement) ๔) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ และสาขาจำเพาะ (Development of Professionals and Specialists) และกองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย

๓. ผลของการบังคับใช้กฎหมายด้าน อววน. ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีผลบังคับใช้เมื่อพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นระยะเวลา ๓ ปี มีจำนวน ๑๐ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๗) พระราชบัญญัติการบริหารส่วนกลางภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) ๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๐) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ รวมเป็นจำนวน ๑๑ ฉบับ พบปัญหาการออกกฎหมายลำดับรองไม่ปฏิบัติตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ และขาดความเชื่อมโยงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น ควรเร่งรัดและผลักดันการออกกฎหมายลำดับรอง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้มีความสอดคล้องซึ่งกันและกัน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

๔. การจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

๔.๑ การเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเรื่องสำคัญซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้บริหารและบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษา แต่ละแห่ง รวมทั้งการบูรณาการความร่วมมือและองค์ความรู้ในการดำเนินงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การดำเนินงานในช่วงแรกของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จึงต้องมุ่งเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารองค์กร และบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งใช้กลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานโดยอาศัยแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและระบบการบริหารจัดการที่ดีของสถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการดำเนินงานผ่านกลไกเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

๔.๒ การดำเนินการในเรื่องข้อร้องเรียนในสถาบันอุดมศึกษา ควรดำเนินการตามอำนาจ และหน้าที่ตามกฎหมายและประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่องแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งควรจะมีการดำเนินการภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอันเป็นที่ยุติก่อน หากมีข้อร้องเรียนใดที่ไม่สามารถยุติได้ และมีการพิจารณาว่าเป็นการขัดต่อหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง จึงค่อยส่งเรื่องมายังกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๔.๓ ควรเร่งรัดการจัดทำร่างประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา คาดหวังว่า ผลการพิจารณาศึกษานี้จะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ตามสมควรและเป็นแนวทางในการจัดทำ กฎหมายและอนุบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับด้านอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อันจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(๑)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์.....	๔
๑.๓ ขอบเขตของการพิจารณาศึกษา.....	๕
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
บทที่ ๒ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๗
๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐.....	๗
๒.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ.....	๘
๒.๓ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งประเภทสถาบันอุดมศึกษา.....	๙
๒.๓.๑ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.....	๙
๒.๓.๑.๑ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ.....	๑๐
๒.๓.๑.๒ มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ.....	๑๑
(๑) มหาวิทยาลัยและสถาบัน.....	๑๑
(๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	๑๒
(๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.....	๑๓
๒.๓.๒ มหาวิทยาลัยชุมชน	๑๔
๒.๓.๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน.....	๑๕
๒.๓.๔ สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงและหน่วยงานอื่น.....	๑๗
๒.๔ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา.....	๑๘
๒.๔.๑ กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก.....	๑๙
๒.๔.๒ กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม.....	๑๙
๒.๔.๓ กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น.....	๑๙
๒.๔.๔ กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา.....	๒๐
๒.๔.๕ กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ.....	๒๑
๒.๔.๖ กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด.....	๒๑
๒.๕ กฎหมายด้านการอุดมศึกษา.....	๒๓
๒.๕.๑ กฎหมายหลัก.....	๒๓
๒.๕.๒ กฎหมายลำดับรอง.....	๒๔
๒.๕.๓ การจัดตั้งคณะกรรมการด้านการอุดมศึกษา.....	๒๔
๒.๕.๓.๑ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.).....	๒๔
๒.๕.๓.๒ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.).....	๒๖
๒.๕.๔ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา.....	๒๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๒.๖ กฎหมายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๓๐
๒.๖.๑ กฎหมายหลัก.....	๓๐
๒.๖.๒ กฎหมายลำดับรอง.....	๓๑
๒.๖.๓ การจัดตั้งคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๓๑
๒.๖.๓.๑ สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	๓๑
๒.๖.๓.๒ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว).....	๓๒
๒.๖.๔ การจัดตั้งกองทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๓๓
๒.๗ ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายด้าน อววน.	๓๔
๒.๗.๑ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.	๓๔
๒.๗.๒ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.	๓๕
๒.๗.๓ ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ.	๓๖
๒.๗.๔ ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา.....	๓๗
บทที่ ๓ วิธีการพิจารณาศึกษากฎหมายด้านอุดมศึกษา และวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๓๙
๓.๑ การตั้งคณะทำงาน.....	๓๙
๓.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๔๐
๓.๒.๑ การประชุมคณะทำงานฯ และคณะกรรมการธิการ.....	๔๑
๓.๒.๒ การเชิญผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมาให้ข้อมูล.....	๔๑
บทที่ ๔ การดำเนินการพิจารณา.....	๔๓
๔.๑ การออกกฎหมายลำดับรอง.....	๔๓
๔.๒ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา.....	๗๐
๔.๓ ผลของการบังคับใช้กฎหมายด้าน อววน.....	๗๖
๔.๓.๑ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย.....	๗๗
๔.๓.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.....	๗๘
๔.๓.๓ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	๗๘
๔.๓.๔ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.....	๘๐
๔.๔ การจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา.....	๘๑
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	๘๕
๕.๑ ผลการศึกษาตามประเด็นการพิจารณา.....	๘๕
๕.๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	๘๙
บรรณานุกรม.....	๙๑

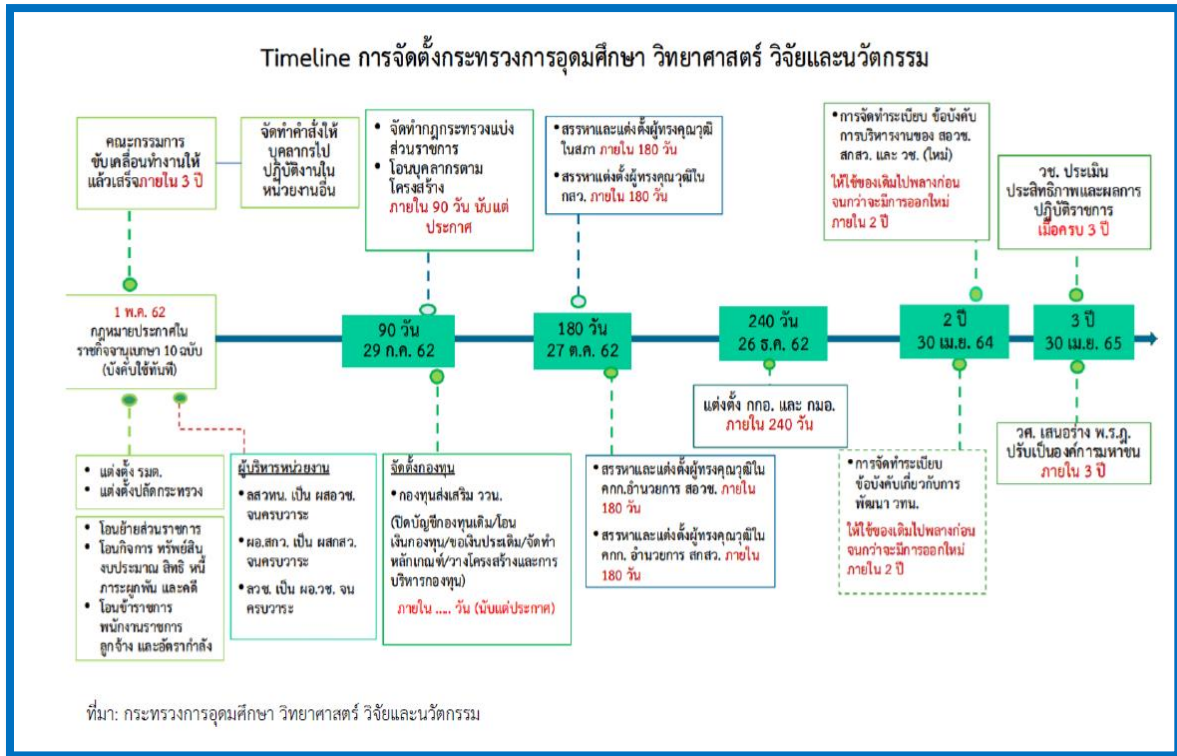
บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

เดิมก่อนมีการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง

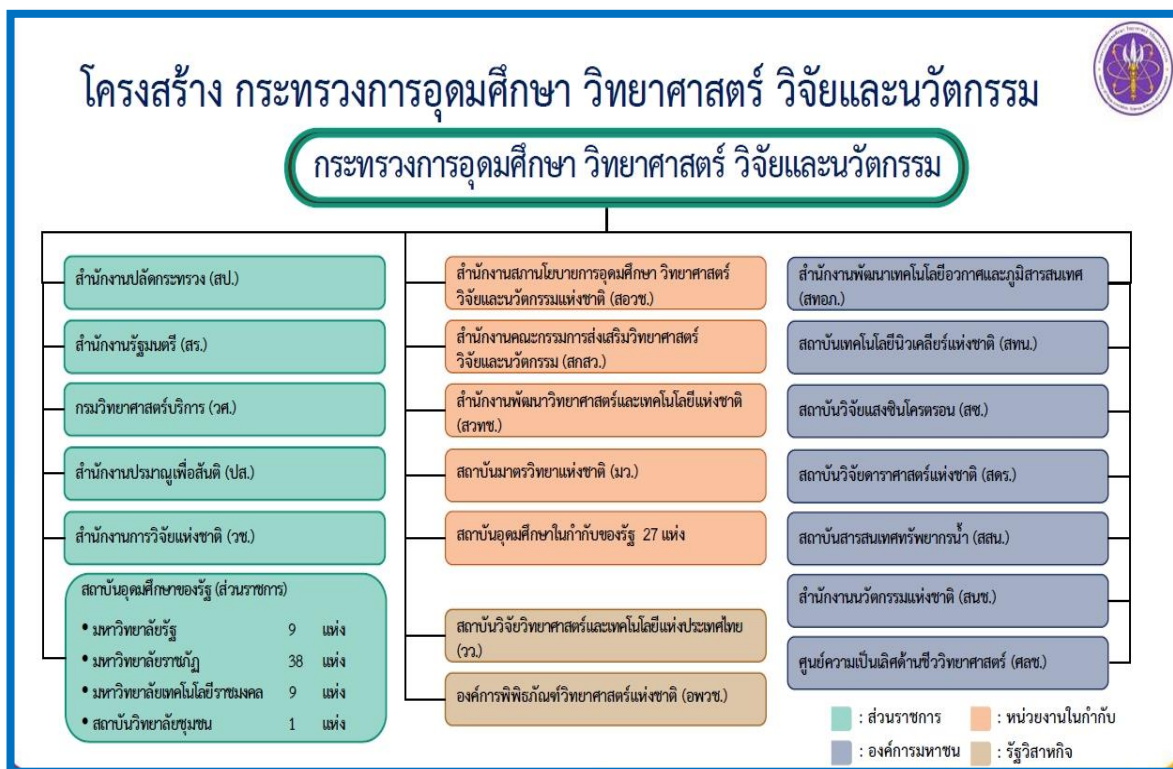
หลักการและเหตุผลของการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มุ่งหมายเพื่อให้เกิดกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อนำพาประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน สามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงของโลกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดตั้งตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีก ๙ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖) พระราชบัญญัติการบริหาร ส่วนกลางภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๗) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) ๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยในทิศทางที่สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แนวทาง การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ และนโยบายการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของโลก และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้กำหนดโครงสร้าง หน้าที่และอำนาจ พร้อมทั้งกำหนด Timeline การจัดโครงสร้างกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อย่างสมบูรณ์ในเวลาประมาณ ๓ ปี^๑

^๑ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง, “การตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม”, วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕.

ภาพ : แสดงภาพ Timeline การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นกระทรวงใหม่ที่เป็น การรวมหน่วยงานด้านการอุดมศึกษาและด้านวิจัยและพัฒนา ที่เกิดจากการควมรวมของกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สิ้นสุด ความเป็นส่วนราชการ ซึ่งรัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสอดคล้องกับการพัฒนาของประเทศ รวมถึง การกำกับดูแลการพัฒนา นวัตกรรมด้วย ดังนั้น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จึงมีบทบาทหลักในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อให้การพัฒนาประเทศเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต สร้างผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกย่องคุณภาพชีวิต และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเข้มแข็ง และส่งเสริม นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยกลไกการศึกษาขั้นสูง บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประเทศไทยสามารถเติบโตไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นจากภายนอก และสามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

ภาพ : แสดงภาพโครงสร้างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ในระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้บูรณาการและนำความรู้สมัยใหม่ ความรู้ชั้นสูง เทคโนโลยี ทุกระดับมาใช้พัฒนาประเทศ เนื่องจากโลกก้าวสู่ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบรวดเร็วฉับพลัน และคาดการณ์ยาก ที่ประเทศไทยจะต้องปรับตัว และขับเคลื่อนสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วให้ได้ ภายใน พ.ศ. ๒๕๘๐ ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ โดยกระทรวงเป็นกลไกสำคัญของประเทศ ในการขับเคลื่อนสู่ประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ภายใน พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งเร็วกว่ายุทธศาสตร์ชาติ ๑๐ ปี ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคู่กับเศรษฐกิจฐานสังคม ศิลปะ และวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยได้เร่งรัดการปฏิรูปทั้งกฎหมาย หลักคิด ระบบและกลไกเชิงบริหาร รวมทั้งวิธีการปฏิบัติ สู่การขับเคลื่อนประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการปฏิรูป การพัฒนากำลังคนเพื่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การปฏิรูป และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน และการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและการพัฒนาประเทศในทุกมิติ^๒

ทั้งนี้ คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา พิจารณาเห็นว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ตั้งขึ้นมา ๓ ปี และมีการบังคับใช้กฎหมาย

^๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ๓ ปี อว. กับความสำเร็จการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ, สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <https://www.ops.go.th/th/data-store/archive-documents/item/๖๕๒๘-๓>.

มาระยะหนึ่งแล้ว จึงทำให้คณะกรรมการการตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายด้านอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงกฎหมายอนุบัญญัติที่มีจำนวนมาก ซึ่งการออกกฎหมาย ลำดับรองด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ยังมีความล่าช้าไม่เป็นไปตามระยะเวลา ของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ และขาดความเชื่อมโยงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกัน

ด้วยคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ซึ่งมีหน้าที่ และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอเสนอข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ (๑๖)

ด้วยตระหนักถึงว่ากรรมวิธีการนั้น เป็นกลไกหลักของวุฒิสภาและระบบรัฐสภาโดยรวม ในการตรากฎหมาย และการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นขั้นตอนสำคัญที่วุฒิสภา จะกลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติโดยละเอียดและรอบคอบ ก่อนตราเป็นกฎหมายของแผ่นดิน และเป็นเครื่องมืออย่างดีที่วุฒิสภาจะกำกับดูแลการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ดังนั้นคุณภาพ และความรอบรู้รอบคอบ จึงเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว

ในการปฏิบัติภารกิจ คณะกรรมการการตระหนักถึงความสำคัญของการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศและเป็นผลประโยชน์ของชาติ จึงมุ่งมั่นที่จะให้เกิดการพัฒนาและนำมาใช้ในการส่งเสริมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันจะส่งผลต่อประโยชน์โดยรวมของชาติ คณะกรรมการ จึงได้มอบหมายให้คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการพิจารณา เรื่อง กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้ได้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ที่สามารถสะท้อนความจริงของปัญหาและแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ เพื่อรายงานต่อวุฒิสภาต่อไป ซึ่งเป็น การดำเนินการกิจกรรมตามรัฐธรรมนูญเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

ในการพิจารณาศึกษาครั้งนี้ คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วุฒิสภา มีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ ดังนี้

๑.๒.๑ พิจารณาศึกษาและติดตามการออกกฎหมายลำดับรองของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงหน่วยงานอื่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๒ พิจารณาศึกษาและติดตามการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และรูปแบบในการจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการจัดตั้งกองทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑.๒.๓ พิจารณาศึกษาและติดตามการบังคับใช้กฎหมายด้านการอุดมศึกษา และวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑.๒.๔ พิจารณาศึกษาและติดตามการจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

๑.๒.๕ เพื่อจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการธิการ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๑.๓ ขอบเขตของการพิจารณาศึกษา

คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้พิจารณาจากการศึกษาและวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ การสืบค้นทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารรายงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๔.๑ ทำให้ทราบความคืบหน้าการออกกฎหมายลำดับรองของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงหน่วยงานอื่น และการจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๒ ทำให้ทราบความคืบหน้าการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และรูปแบบในการจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการจัดตั้งกองทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑.๔.๓ ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑.๔.๔ ทำให้ทราบความคืบหน้าการจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

๑.๔.๕ จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการธิการ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

บทที่ ๒

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ค. ด้านกฎหมาย

(๑) มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ปฏิรูประบบการเรียนการสอนและการศึกษาอบรมวิชากฎหมายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายให้เป็นผู้มีความรอบรู้ มีนิติทัศนะ และยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมาย

(๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมายของรัฐโดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลกฎหมายได้สะดวก และสามารถเข้าใจเนื้อหาของสาระของกฎหมายได้ง่าย

(๔) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

ในการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ นั้น จะบัญญัติแต่เฉพาะเป้าหมายและหลักการสำคัญของการปฏิรูปไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้กำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑) การปฏิรูปด้านกฎหมายมีเป้าหมายหลักคือ การปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันให้เป็นไปตามหลักการที่บัญญัติในมาตรา ๗๗ และสอดคล้องกับหลักสากล ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีกฎหมายที่สร้างภาระเกินความจำเป็นแก่ประชาชน

๒) การปฏิรูปการศึกษากฎหมาย ควรมีการปฏิรูประบบการเรียนการสอนวิชากฎหมาย เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายมีความรอบรู้ ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมาย

๓) ในการปฏิรูปด้านกฎหมายจะต้องดำเนินการจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้^๑

^๑ ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, https://www.senate.go.th/assets/portals/9๓/fileups/๒๕๓/files/article_๐๑๙๑๐๒๑๑๐๓๔๕๓.pdf.

๒.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดัน ร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คือหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่มุ่งยกระดับตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ตามแนวทาง ๖ ยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยจะเน้นยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะ บทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับ มาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามี ส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วน ในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธ ไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ **กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่ จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ และเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม^๒**

^๒ ยุทธศาสตร์ชาติ, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <http://nscr.nesdc.go.th/ns/ด้านการปรับสมดุลและพัฒ/>.

ภาพ : แสดงภาพยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๓ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งประเภทสถาบันอุดมศึกษา

๒.๓.๑ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑) มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน ๒๕ แห่ง

๑.๒) มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มมหาวิทยาลัยและสถาบัน จำนวน ๙ แห่ง ๒) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน ๓๘ แห่ง และ ๓) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน ๙ แห่ง

๒. สถาบันวิทยาลัยชุมชน ๑ แห่ง

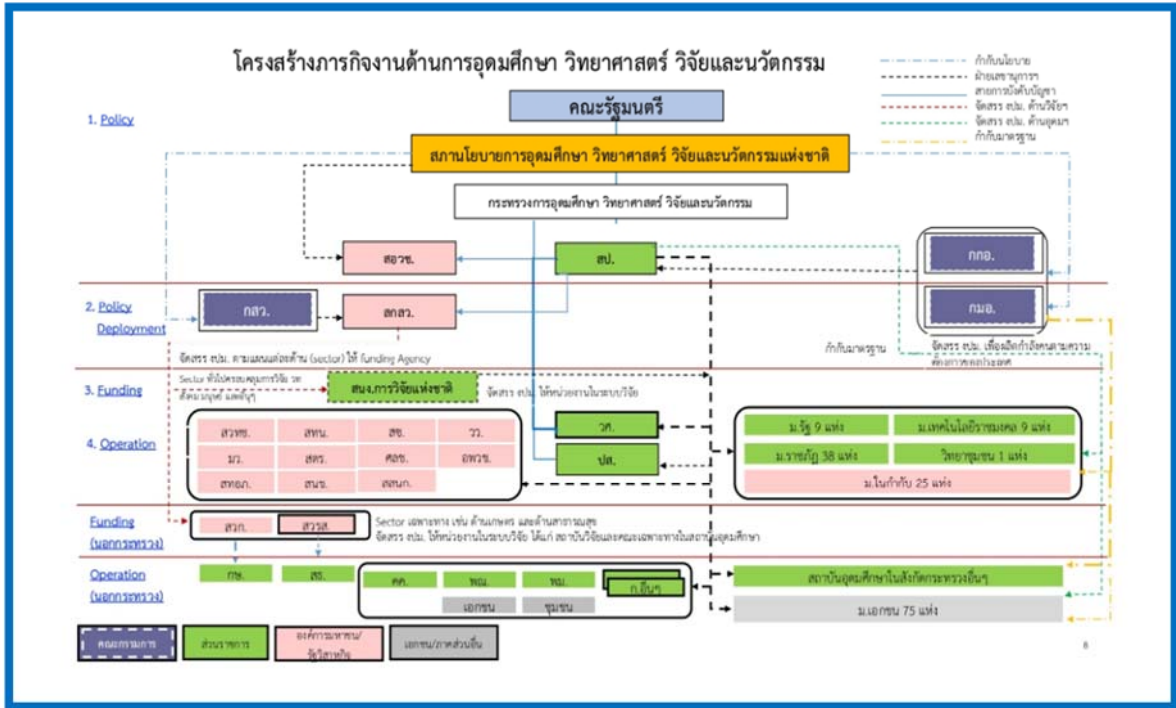
โดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ส่วนราชการ) ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีดังนี้

๑) มหาวิทยาลัยรัฐ ๙ แห่ง

๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏ ๓๘ แห่ง

๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๙ แห่ง

๕) สถาบันวิทยาลัยชุมชน ๑ แห่ง

ภาพ : แสดงภาพโครงสร้างภารกิจงานด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๓.๑.๑ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

ทบวงมหาวิทยาลัยริเริ่มโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๓ – ๒๕๔๗) เมื่อปี ๒๕๓๐ โดยมีข้อเสนอระบุว่า “รัฐบาลพึงให้การสนับสนุนการปฏิรูปความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีกับรัฐโดยพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้วให้มีความเป็นอิสระคล่องตัว มีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยปรับเปลี่ยนไปเป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่เป็นส่วนราชการ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จะจัดตั้งใหม่ ให้มีฐานะและรูปแบบเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตั้งแต่แรกตั้ง” ดังนั้น จากแผนดังกล่าวประเทศไทยจึงเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแต่แรกตั้งมหาวิทยาลัย จำนวน ๕ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยพะเยา และสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา มีผลทำให้มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้ดำเนินการเริ่มออกนอกระบบ

ดังนั้น เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๖ ความว่า “ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ...” เป็นชื่อเฉพาะที่กะทัดรัดขึ้น^๓ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ หรือที่เรียกว่า “มหาวิทยาลัยนอกระบบ” คือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีการบริหารจัดการอิสระแยกจากระบบราชการ (autonomous university) แต่ยังสามารถ

^๓ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน, มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : นวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทย, สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <http://www.wichitlikhit.com/wp-content/uploads/๒0๑7/๑๑/มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ-นวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย-for-reading.pdf>.

เงินอุดหนุนทั่วไป (block grant) ที่รัฐจัดสรรให้เป็นรายปีโดยตรง เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (ปี ๒๕๓๓ – ๒๕๕๙) มี ๒๕ แห่ง ดังนี้

- ๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ๒) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- ๓) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ๔) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ๖) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- ๗) มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ๙) มหาวิทยาลัยบูรพา
- ๑๐) มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ๑๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑๒) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ๑๓) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ๑๔) มหาวิทยาลัยพะเยา
- ๑๕) มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
- ๑๖) สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา
- ๑๗) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๑๘) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ๑๙) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- ๒๐) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๒๑) ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์
- ๒๒) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ๒๓) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ๒๔) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๒๕) สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย^๔

๒.๓.๑.๒ มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ (๕๖ แห่ง) แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม

(๑) มหาวิทยาลัยและสถาบัน

- มหาวิทยาลัยรัฐ ๘ แห่ง มีดังนี้

- ๑) มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
- ๒) มหาวิทยาลัยนครพนม
- ๓) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

^๔ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, แนะนำกระทรวง (สถาบันการศึกษา-มหาวิทยาลัย ในกำกับ), สืบค้นเมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕, <https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/weblink.html>

- ๔) มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ๕) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ๖) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ๗) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ๘) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

- สถาบัน ๑ แห่ง

- ๙) สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

(๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาวิทยาลัยราชภัฏจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยที่พัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของประเทศ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยครู หลังจากนั้น ได้รับพระราชทานนาม “ราชภัฏ” จากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้เป็นชื่อประจำสถาบัน พร้อมทั้งพระราชทานพระราชลัญจกรเป็นตราประจำมหาวิทยาลัย โดยในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีอยู่ทั้งสิ้น ๓๘ แห่ง ทั่วประเทศ ดังนี้

- ๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- ๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- ๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- ๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- ๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- ๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- ๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- ๑๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- ๑๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ๑๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ๑๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ๑๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- ๑๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ๑๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ๑๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- ๑๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ๑๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- ๒๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ๒๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ๒๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

- ๒๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- ๒๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
- ๒๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ๒๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- ๒๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ๒๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๒๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- ๓๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ๓๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- ๓๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ๓๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- ๓๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- ๓๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- ๓๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- ๓๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- ๓๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

(๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นระบบมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ในชื่อวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” และได้ยกสถานะเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันมีอยู่ ๙ แห่งทั่วประเทศ ดังนี้

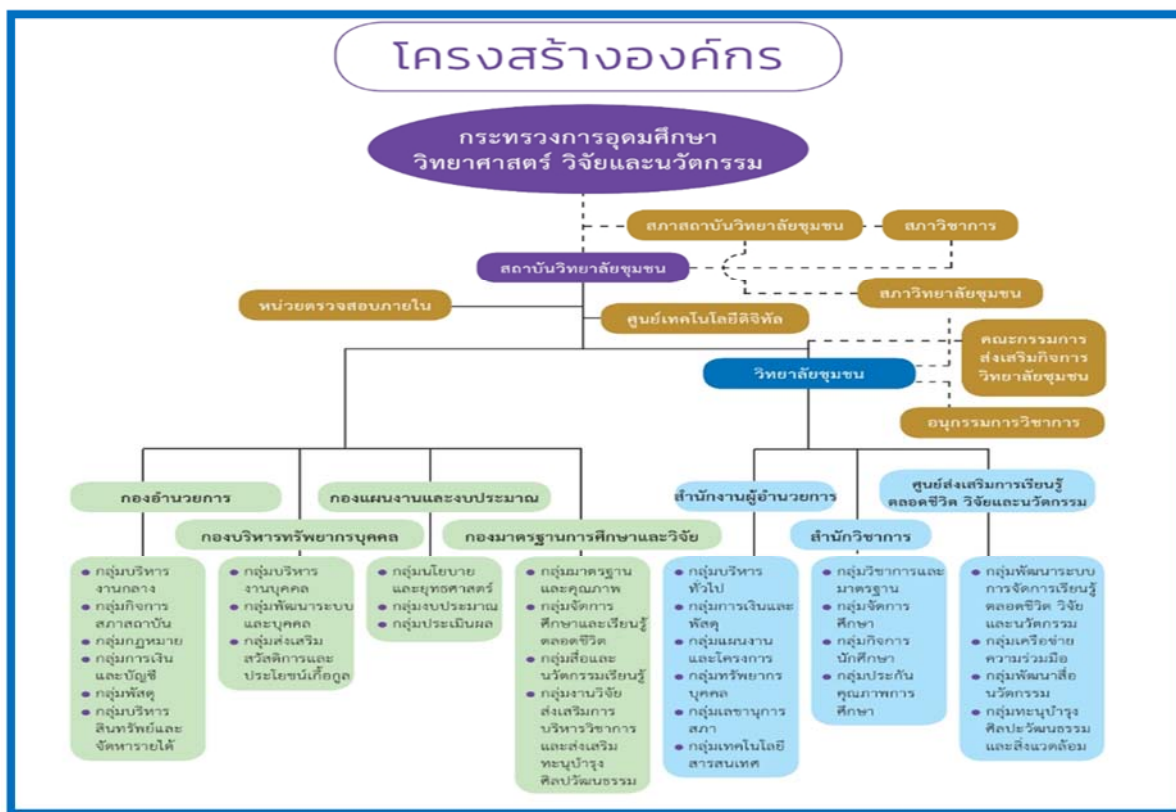
- ๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- ๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
- ๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- ๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- ๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- ๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- ๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน^๕

^๕ อ่างแล้ว, แนะนำกระทรวง (สถาบันการศึกษา-มหาวิทยาลัยรัฐ).

๒.๓.๒ สถาบันวิทยาลัยชุมชน

สถาบันวิทยาลัยชุมชน เป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แต่เดิมคือ “สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน” ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลวิทยาลัยชุมชนทั่วประเทศ ต่อมาได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายหลักในการดำเนินงาน มีการบริหารจัดการสถาบันวิทยาลัยชุมชนในรูปองค์คณะบุคคลที่มาจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และบริหารจัดการร่วมโดยชุมชน แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับชาติ ได้แก่ สถานสถาบันวิทยาลัยชุมชน และสภาวิชาการ ระดับจังหวัด ได้แก่ สภาวิทยาลัยชุมชน และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ สถาบันวิทยาลัยชุมชนจึงเป็น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม^๖

ภาพ : แสดงภาพโครงสร้างองค์กรของสถาบันวิทยาลัยชุมชน

วิทยาลัยชุมชนมี ๒๐ แห่งทั่วประเทศ มีดังนี้

- ๑) วิทยาลัยชุมชนตราด
- ๒) วิทยาลัยชุมชนตาก
- ๓) วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส

^๖ สถาบันวิทยาลัยชุมชน, ประวัติการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน, สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, http://iccs.ac.th/about_us.php?aboutus_id=๑.

- ๔) วิทยาลัยชุมชนน่าน
- ๕) วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์
- ๖) วิทยาลัยชุมชนปัตตานี
- ๗) วิทยาลัยชุมชนพังงา
- ๘) วิทยาลัยชุมชนพิจิตร
- ๙) วิทยาลัยชุมชนแพร่
- ๑๐) วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร
- ๑๑) วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
- ๑๒) วิทยาลัยชุมชนยโสธร
- ๑๓) วิทยาลัยชุมชนยะลา
- ๑๔) วิทยาลัยชุมชนระนอง
- ๑๕) วิทยาลัยชุมชนสงขลา
- ๑๖) วิทยาลัยชุมชนสตูล
- ๑๗) วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร
- ๑๘) วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
- ๑๙) วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู
- ๒๐) วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี

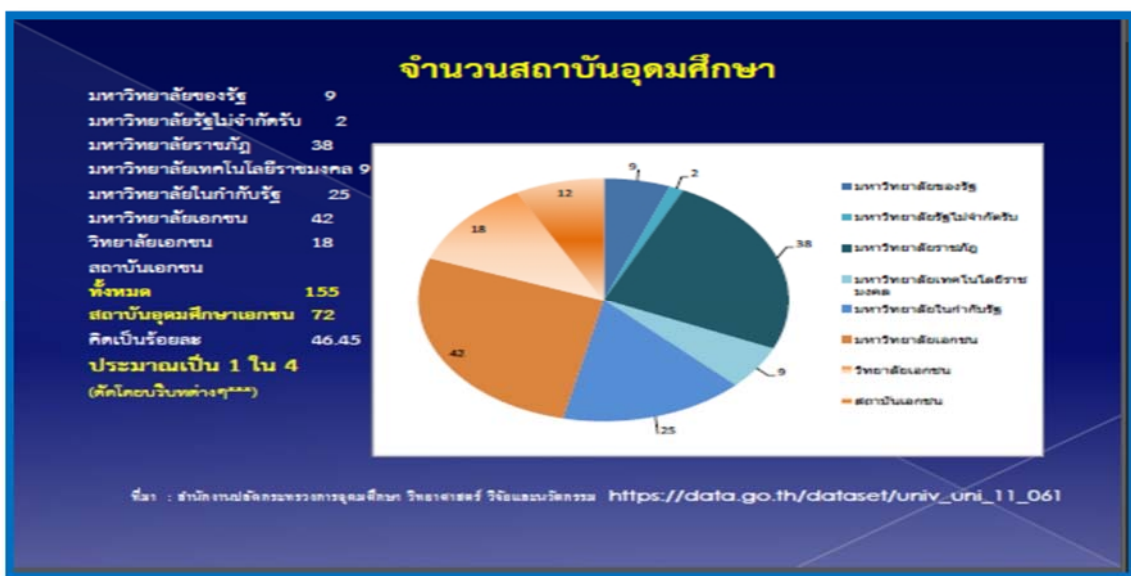
วิทยาลัยชุมชนซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญา ทำหน้าที่ให้บริการการศึกษาระดับสูง และจัดอบรมระยะสั้นให้แก่ชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน จัดการเรียนการสอนแบบเปิดกว้างหลากหลายตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยหลักสูตรมีความยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน ความต้องการแก้ไขปัญหา ความต้องการพัฒนาศักยภาพบุคคลและวิถีชีวิต และความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ เข้าสู่ภาคการผลิตจริงในชุมชน เป็นกลไกของชุมชนในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ภายใต้การบริหารจัดการ และดำเนินงาน ด้วยพลังแห่งศรัทธา และความร่วมมือจากบุคคล ตลอดจนหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนนั้น ๆ ไปสู่ระบบการบริหารวิทยาลัยชุมชน ที่เป็นสถานศึกษาของชุมชน ดำเนินงานโดยชุมชน และตอบสนองความต้องการของชุมชน

๒.๓.๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา การวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยหลักสูตรที่ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนนั้น หลังจากได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว จะส่งหลักสูตรดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณารับรองคุณวุฒิ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถบรรจุเข้ารับราชการในอัตราเงินเดือนเทียบเท่ากับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ภายใต้กรอบพระราชบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อใช้กำกับจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละยุคสมัย โดยได้มี

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ นับตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ เป็นต้นมา มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเฉพาะมาแล้วทั้งสิ้น ๕ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๒) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ ๓) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ๔) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และ ๕) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมี การออกกฎกระทรวงระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งออกตามอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับ ดูแล และควบคุมการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน^๗

ทั้งนี้ ที่มาของการที่รัฐจัดการให้มีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคือเพื่อลด ปัญหาการขาดแคลนที่เรียนระดับอุดมศึกษาของผู้เรียนที่ไม่มีสิทธิ์เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังนั้นหน้าที่การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ร่วมกันทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงนับว่ามีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนา ประเทศด้วย สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมี ๗๒ แห่ง^๘ เมื่อนำจำนวนนักศึกษามาประกอบเป็นความมีส่วนร่วม ประมาณได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคิดเป็นสัดส่วนความมีส่วนร่วมกว่า ๑ ใน ๓ ที่มีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การพัฒนาประเทศให้บัณฑิตมีคุณภาพทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย นวัตกรรมและความเป็นผู้ประกอบการ เป็นจุดมุ่งหมายเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะเห็นได้จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน บางแห่งมีความตื่นตัวด้านการวิจัย จริยธรรมการวิจัย นวัตกรรม และมีพัฒนาการด้านการถ่ายทอด เทคโนโลยีทรัพย์สินทางปัญญาไม่น้อยไปกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ภาพ : แสดงภาพจำนวนสถาบันอุดมศึกษา

^๗ ศิริพงษ์ รักใหม่ - สิริฉันท สลธิกรล เตชพาหพงษ์- พันธุ์ศักดิ์ พลสารมย์, พัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในประเทศไทย (Development of Private Higher Education) Institutions in Thailand, สืบค้นเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕, <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JNAE/article/download/64947/57494/166182>.

^๘ อ่างแล้ว, แนะนำกระทรวง (สถาบันการศึกษา-มหาวิทยาลัยเอกชน).

๒.๓.๔ สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงอื่นและหน่วยงานอื่น

การจัดการศึกษาเฉพาะทาง เป็นการจัดการศึกษาที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการจัดการศึกษาทั่วไปที่จัดในสถานศึกษาปกติ โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้และทักษะวิชาชีพเฉพาะทางสอดคล้องกับความต้องการและภารกิจของหน่วยงาน โดยกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ และเป็นไปตามมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ปัจจุบันมีหน่วยงานที่จัดการศึกษา ได้แก่ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร สภาอากาศไทย และเนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีแนวทางการจัดการศึกษา ที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีครู อาจารย์ ที่มีคุณวุฒิการศึกษาและความเชี่ยวชาญชำนาญ ทางวิชาชีพจากประสบการณ์การทำงานจริงมาสอนถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้นให้แก่ผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้หน่วยงานที่จัดการศึกษาเฉพาะทางได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานด้านการศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาเฉพาะทาง มีการเชื่อมโยงกับการศึกษาในระบบอื่น อันจะส่งผลให้ผู้จบการศึกษาจากหลักสูตรการศึกษาเฉพาะทางได้ศึกษาต่อ ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น หรือเป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อการดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น

การรวบรวมหลักสูตรและเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการผลิตและฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณลักษณะเฉพาะ สามารถแบ่งตามลักษณะเฉพาะกลุ่มได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มผลิตบุคลากรสายวิชาการทหาร และสายวิชาการตำรวจ กระทรวงกลาโหม ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยระดับอุดมศึกษาจะผลิตกำลังพลระดับนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และโรงเรียนแผนที่

สำหรับระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะผลิตกำลังพลระดับนายทหารชั้นประทวน ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนแผนที่ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนนายสิบทหารบก โรงเรียนชุมพลทหารเรือ โรงเรียนสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนการขนส่งทหารเรือ โรงเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนทหารนาวิกโยธิน โรงเรียนช่างกรมอุทกทหารเรือ โรงเรียนจ่าอากาศ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ โรงเรียนอุทกศาสตร์ และโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ นอกจากกระทรวงกลาโหมแล้ว ยังมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยกองบัญชาการศึกษานายตำรวจแห่งชาติ

ระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาที่จัดอยู่ในกลุ่มช่าง ได้แก่ โรงเรียนแผนที่ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนนายสิบทหารบก โรงเรียนชุมพลทหารเรือ โรงเรียนสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนการขนส่งทหารเรือ โรงเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนทหารนาวิกโยธิน โรงเรียนช่างกรมอู่ทหารเรือ และโรงเรียนจำอากาศ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ โรงเรียนเตรียมทหาร โดยโรงเรียนเตรียมทหารสังกัดสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย และเป็นสถาบันการศึกษาแห่งเดียวในประเทศไทย ที่เป็นศูนย์รวมเบื้องต้นสำหรับผู้ที่เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

๒) กลุ่มสายแพทย์และพยาบาล ประกอบด้วย วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โรงเรียนนาวิกเวชกิจ สำนักบริหารโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ และสถาบันพระบรมราชชนก

๓) กลุ่มสายวิชาการ/วิชาชีพเฉพาะทางอื่น ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน/องค์กร ประกอบด้วย สถาบันการบินพลเรือน ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ โรงเรียนช่างไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โรงเรียนอตุณิมวิทยา โรงเรียนการไปรษณีย์ และเนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรจะได้รับการบรรจุเข้าทำงานในหน่วยงาน/องค์กรนั้น ๆ ยกเว้น สถาบันการบินพลเรือน ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี และเนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่จะได้รับสิทธิในการสอบประกาศนียบัตรเพื่อให้มีสิทธิสมัครเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกประกอบอาชีพด้านการบิน การเดินเรือ และด้านการเป็นผู้พิพากษาหรืออัยการ^๔

๒.๔ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามมาตรา ๒๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้เกิดการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

สถาบันอุดมศึกษาได้รับการแบ่งออกเป็นกลุ่มตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้กำหนดรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละกลุ่ม เป็นไปตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีจำนวน ๖ กลุ่ม ดังนี้

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.), สภาพการจัดการศึกษาเฉพาะทางในประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ : การผลิตบุคลากร, สืบค้นเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕, <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/research-๐๓๐๖-๒๕๖๔-๒>.

๒.๔.๑ กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การวิจัย ที่มีคุณภาพระดับสากลและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ โดยต้องเน้นการวิจัยขั้นสูงและการผลิตนักวิจัย เป็นผู้นำทางความรู้ของประเทศในระดับปริญญาเอกหรือหลังปริญญาเอกที่มีวิทยานิพนธ์ หรือผลงานวิจัยระดับนานาชาติ ในหลายกลุ่มสาขาวิชา และมุ่งค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่เพื่อขยายพรมแดนของความรู้ และสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการที่ลุ่มลึกในสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนสร้างนวัตกรรมที่มีมูลค่าสูงทางเศรษฐกิจและสังคมจากผลงานวิจัยและองค์ความรู้ขั้นสูง

ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๖ แห่ง ได้แก่

- ๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ๓) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๔) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ๗) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๘) มหาวิทยาลัยนเรศวร ๙) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ๑๐) มหาวิทยาลัยมหิดล ๑๑) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ๑๒) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ๑๓) มหาวิทยาลัยศิลปากร ๑๔) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๑๕) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๑๖) สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารักษ์

๒.๔.๒ กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่ การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ ของประเทศในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ โดยต้องสร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีให้สามารถ นำองค์ความรู้ไปประยุกต์เพื่อสร้างผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดห่วงโซ่มูลค่าในภาคการผลิต และบริการ และส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อสนับสนุน และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนเน้นการเรียนการสอนควบคู่กับการปฏิบัติการจริง เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการทำงาน

ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๘ แห่ง ได้แก่

- ๑) มหาวิทยาลัยทักษิณ ๒) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ๓) มหาวิทยาลัยบูรพา ๔) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ๕) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ๑๐) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ๑๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ๑๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ๑๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ๑๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ๑๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ๑๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ๑๗) สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ๑๘) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

๒.๔.๓ กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่ การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนา

ที่ยั่งยืน โดยต้องเน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสร้างศักยภาพให้สถานศึกษา องค์กรในชุมชน และประชาชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ผลิตภัณฑ์และเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกและความรู้ ความสามารถเพื่อเป็นหลักในการขับเคลื่อน พัฒนา และเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่ ดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน และสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์และพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า ตลอดจน ส่งเสริมการสืบทอดและพัฒนาความรู้จากผู้มีภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของท้องถิ่น

ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๔๑ แห่ง ได้แก่

๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ๑๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ๑๑) มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์ ๑๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ๑๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๑๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ๑๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ๑๖) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์ ๑๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ๑๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๑๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ๒๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ๒๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์ ๒๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ๒๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ๒๔) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย ๒๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๒๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ ๒๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ๒๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ๒๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี ๓๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ๓๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ๓๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี ๓๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ๓๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี ๓๕) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ๓๖) สถาบันวิทยาลัยชุมชน ๓๗) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๓๘) มหาวิทยาลัยพะเยา ๓๙) มหาวิทยาลัยนครพนม ๔๐) มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ๔๑) มหาวิทยาลัย วงษ์ชวลิตกุล (เอกชน)

๒.๔.๔ กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่ การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนา ผสานกับหลักวิชาการ โดยต้องมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญาและคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียน การสอน ที่ผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม โดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนา ให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้อง กับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับ หลักวิชาการของประเทศตะวันตก และนำหลักธรรมคำสอน ของศาสนาต่าง ๆ มาขึ้นนำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิด สันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ ซึ่งยังไม่มีสถาบันอุดมศึกษาใดแจ้งความประสงค์

ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๔.๕ กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่ การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถทางวิชาชีพระดับสูง หรือบัณฑิตสาขาจำเพาะตามความต้องการของประเทศในแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยต้องเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ ๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ๔) สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ๕) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๖) สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ๗) สถาบันอาศรมศิลป์ (เอกชน)

๒.๔.๖ กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ปัจจุบันยังไม่มีกำหนด)

ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้ใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิรูประบบอุดมศึกษา จะใช้วิธีการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น ๔ กลุ่มเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research)

๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation)

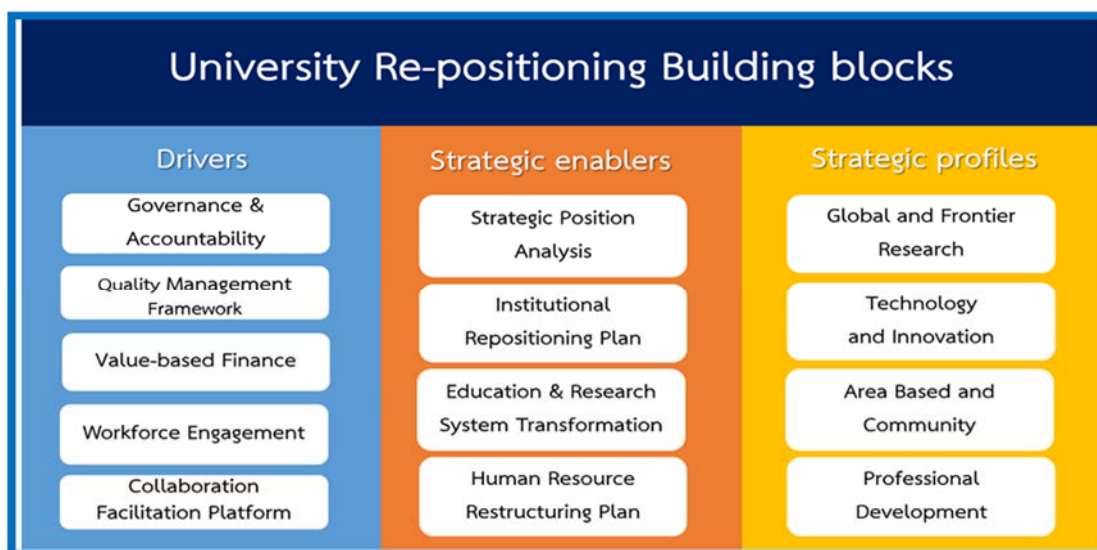
๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Area-Based and Community Engagement)

๔) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ (Development of Professionals and Specialists)

การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือเชิงระบบของรัฐ ในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็น สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๒๐ ปี ด้วยการสนับสนุนทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นการขับเคลื่อนเชิงระบบ เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปสถาบันอุดมศึกษาให้ขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ

องค์ประกอบการขับเคลื่อนเชิงระบบ (System Drivers) กระบวนการขั้นตอนการดำเนินงาน (Strategic Enablers) เพื่อเข้าสู่จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Profile)^{๑๐}

^{๑๐} สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, คู่มือการประเมินการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง), สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <http://plan.bsru.ac.th/คู่มือการประเมินการกำหนด/>.

ภาพ : แสดงภาพแนวคิดการดำเนินงานการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
(อ้างอิงจากแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

แนวทางการขับเคลื่อน ๓ เรื่องหลัก ดังนี้

๑. การขับเคลื่อนเชิงระบบ (System Drivers) เพื่อสนับสนุนทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา อย่างเป็นระบบ มีปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ๑) ระบบธรรมาภิบาล (Governance and Accountability) ๒) กรอบการจัดการคุณภาพ (Quality Management Framework) ๓) ระบบสนับสนุนด้านการเงินให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา (Funding System) ๔) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา (Workforce Engagement) ๕) รูปแบบการทำงานแบบร่วมมือกัน (Collaboration Facilitation Platform)

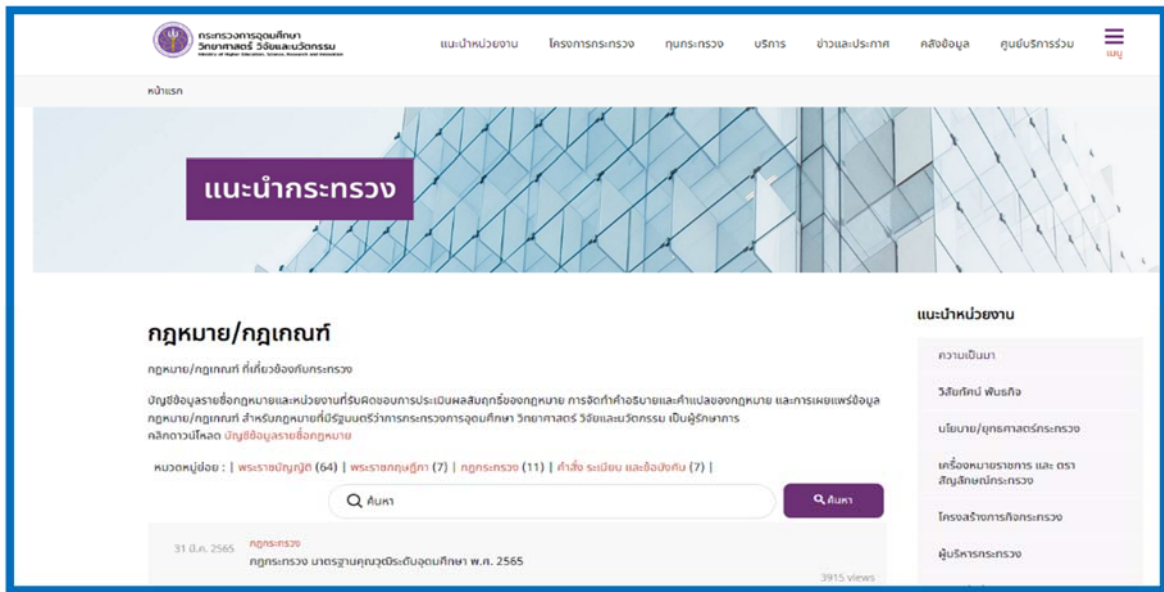
๒. การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณกับการจัดกลุ่มดังกล่าวเป็นไปตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

๓. การจัดทำแผนพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Repositioning Plan) การกำหนดให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเลือกสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้ โดยต้องประเมินตนเองตามตัวชี้วัดศักยภาพองค์กรและตัวชี้ผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม และจัดทำแผนพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูง เฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่น เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๕ กฎหมายด้านการอุดมศึกษา

๒.๕.๑ กฎหมายหลัก

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดทำบัญชีข้อมูลรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานที่รับผิดชอบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายการจัดทำคำอธิบายและคำแปลของกฎหมาย และการเผยแพร่ข้อมูลกฎหมาย/กฎเกณฑ์ สำหรับกฎหมายที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้รักษาการ โดยจัดเป็นหมวดหมู่ย่อย ได้แก่ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และ คำสั่ง ระเบียบ และข้อบังคับ^{๑๑}

ภาพ : แสดงภาพกฎหมาย/กฎเกณฑ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีผลบังคับใช้ มีจำนวน ๑๐ ฉบับ ดังนี้

- ๑) พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๔) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๕) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๖) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๑} กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, กฎหมาย/กฎเกณฑ์, สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/legal-all.html>.

๗) พระราชบัญญัติการบริหารส่วนกลางภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

๘) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓)

๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๐) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๕.๒ กฎหมายลำดับรอง

กฎหมายเกี่ยวกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ แต่กฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติที่สำคัญยังไม่ได้มีการจัดทำจึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเพราะความล่าช้า โดยกฎหมายลำดับรองบางฉบับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ไม่ได้ดำเนินการเพราะว่ากฎหมายหลักที่บังคับใช้มีความชัดเจนแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองอีก และกฎหมายกำหนดว่าจะออกกฎหมายลำดับรองหรือไม่ก็ได้ ซึ่งกฎหมายหลักด้านการอุดมศึกษาที่สำคัญ มีจำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีกฎหมายลำดับรอง ๖ ฉบับ และออกแล้ว ๔ ฉบับ

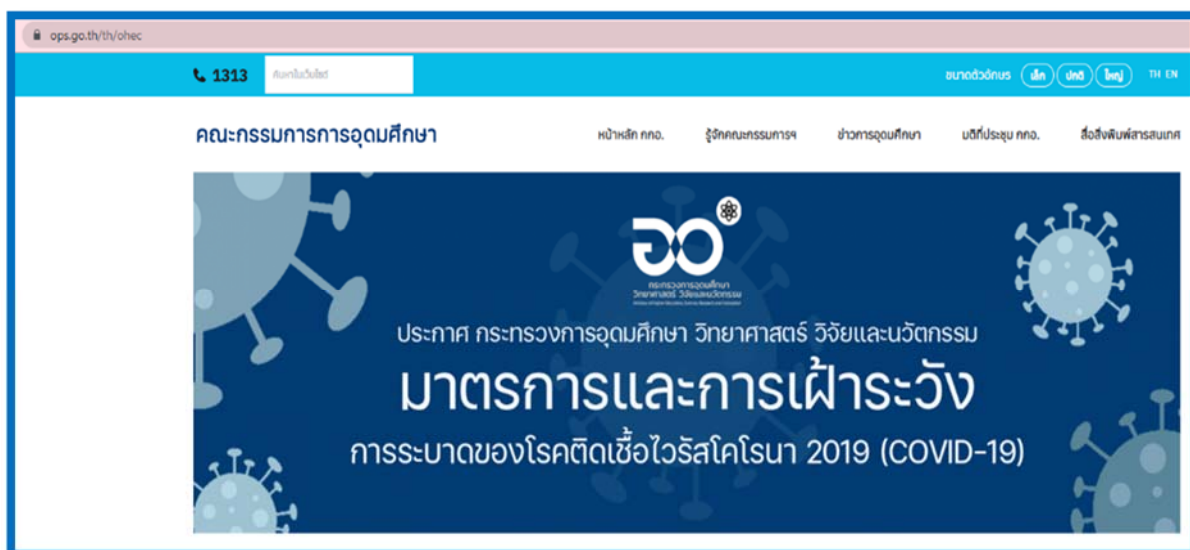
๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีกฎหมายลำดับรอง ๑๙ ฉบับ และออกแล้ว ๑๓ ฉบับ

๒.๕.๓ การจัดตั้งคณะกรรมการด้านการอุดมศึกษา

๒.๕.๓.๑ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) แต่งตั้งขึ้นตามตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งประกอบด้วย (๑) ประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ๗ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (๓) กรรมการผู้เคยดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา จำนวนไม่เกิน ๒ คน (๔) กรรมการผู้เคยดำรงตำแหน่งอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษา จำนวนไม่เกิน ๒ คน (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๗ คน (๖) รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และ (๗) รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ^{๑๒}

^{๑๒} คณะกรรมการการอุดมศึกษา, รู้จักคณะกรรมการฯ, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <https://www.ops.go.th/th/ohec>

ภาพ : แสดงภาพเว็บไซต์ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่ ดังนี้

๑) พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง^{๑๓}

๒) ให้ข้อเสนอแนะและความเห็นแก่รัฐมนตรี

๓) กำหนดแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษา แผนปฏิบัติการการพัฒนา กำลังคนของประเทศและการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน ด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศที่สภานโยบายกำหนด

๔) เสนอแนะและให้ความเห็นเชิงนโยบายต่อรัฐมนตรีเรื่องการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษาซึ่งกระทำกับสำนักงาน ปลัดกระทรวง

๕) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ด้านการอุดมศึกษาและการใช้งบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง

๖) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการให้สภาสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามหลักการอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗) เสนอแนะรัฐมนตรีเพื่อให้ดำเนินการตามมาตรา ๗

๘) เสนอแนะการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม แก่คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

^{๑๓} พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕/๑.

๙) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และให้คำแนะนำแก่สำนักงานปลัดกระทรวง ในการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา โดยอย่างน้อยต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท ผู้เรียน คณาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต และสถิติอื่นที่ถูกต้องและทันสมัย รวมทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาและการพัฒนา ประเทศบนฐานความรู้ได้ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อสาธารณชน ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑๐) รายงานผลการปฏิบัติตามแผนด้านการอุดมศึกษาตามหน้าที่ และอำนาจต่อรัฐมนตรี

๑๑) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นต่อรัฐมนตรีหรือสภานโยบาย ตามที่รัฐมนตรีหรือสภานโยบายมอบหมาย

๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือเพื่อดำเนินการตามที่ กกอ. มอบหมาย

๑๓) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้ เป็นหน้าที่หรืออำนาจของ กกอ. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือสภานโยบายมอบหมาย^{๑๔}

๑๔) ให้ความเห็นชอบในกรณีที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ให้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

๑๕) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๑๖) รับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรฐานการศึกษา ที่กระทรวงกำหนด

๑๗) ออกระเบียบและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๘) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่สิทธิของบุคคลทั่วไป ในการนี้ จะระบุ ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยก็ได้^{๑๕}

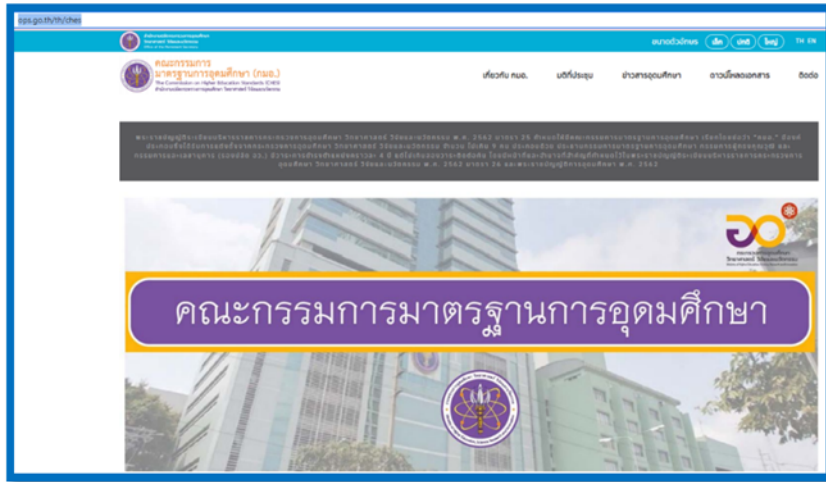
๒.๕.๓.๒ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “กมอ.” มีองค์ประกอบซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ไม่เกิน ๙ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการและเลขานุการ (รองปลัด อว.) มีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละ ๔ ปี แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญที่กำหนดไว้ใน

^{๑๔} พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๑. (ข้อ ๒ - ข้อ ๑๓).

^{๑๕} พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๔ (ข้อ ๑๔ - ๑๘).

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒^{๑๖}

ภาพ : แสดงภาพเว็บไซต์
ของคณะกรรมการมาตรฐาน
การอุดมศึกษา

โดยคณะกรรมการการมาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่ ดังนี้

๑) ให้ข้อเสนอแนะและความเห็นชอบต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำหรับการดำเนินการ

๑.๑) กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

๑.๒) รับรองและเพิกถอนการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๑.๓) วินิจฉัยสั่งการเพื่อยับยั้งหรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง

๑.๔) การกำหนดมาตรการทางการเงินการคลังและสิทธิประโยชน์อื่นเพื่อให้มีการพัฒนา มาตรฐานการอุดมศึกษา

๒) ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรี

๒.๑) พิจารณาเสนอการจัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุง และเลิกสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงต่อคณะรัฐมนตรี

๒.๒) เสนอแนะและให้ความเห็นเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงต่อคณะรัฐมนตรี

^{๑๖} คณะกรรมการการมาตรฐานการอุดมศึกษา, เกี่ยวกับ กมอ., สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <https://www.ops.go.th/th/ches>.

๓) ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบการจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงฯ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยคำนึงถึงประเภท และกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา ตลอดจนความเป็นอิสระ และความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง^{๑๗}

๔) กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

๔.๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา การแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ การดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา การจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

๔.๒) ตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบัน อุดมศึกษาอนุมัติ และตรวจสอบการจัดการศึกษา

๔.๓) รับรองและไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร และประกาศให้สาธารณชนทราบ

๔.๔) แจ้งผลการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร การศึกษาต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบ

๔.๕) ทราบผลการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

๔.๖) กำหนดหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก

๕) คุ้มครองผู้เรียน

- กำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการเพื่อแก้ไข และเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบ กรณีมีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดของกระทรวงฯ ที่มีปัญหาในการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับ การดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาหากเห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน หรือมีการไม่รับรองมาตรฐาน การอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา^{๑๘}

๒.๕.๔ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบผลการพิจารณาการขอ จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอ และให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

^{๑๗} พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒. (ข้อ ๑ - ข้อ ๓)

^{๑๘} พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒. (ข้อ ๔ - ข้อ ๕)

และนวัตกรรม) ได้รับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศและด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลกและเชื่อมโยงการเรียนการสอนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม รวมทั้งสนับสนุนการใช้ความรู้ในการพัฒนาสมรรถนะของชุมชนและสังคม และสนับสนุนการปฏิรูปการอุดมศึกษาส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนระบบพัฒนาศักยภาพสมรรถนะ ทักษะของคณาจารย์ สนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันการอุดมศึกษาเอกชน โดยรายได้มาจากเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและดอกเบี้ยจากการให้เงินกู้ยืมแต่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นหลัก และการจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพื่อบริหารกองทุน (Service Delivery Unit : SDU)

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ รวม ๔ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๒) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ (๔) ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับมติของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณไปประกอบการตรวจพิจารณาด้วยแล้ว ส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

ภาพ : แสดงภาพกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

๒.๖ กฎหมายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

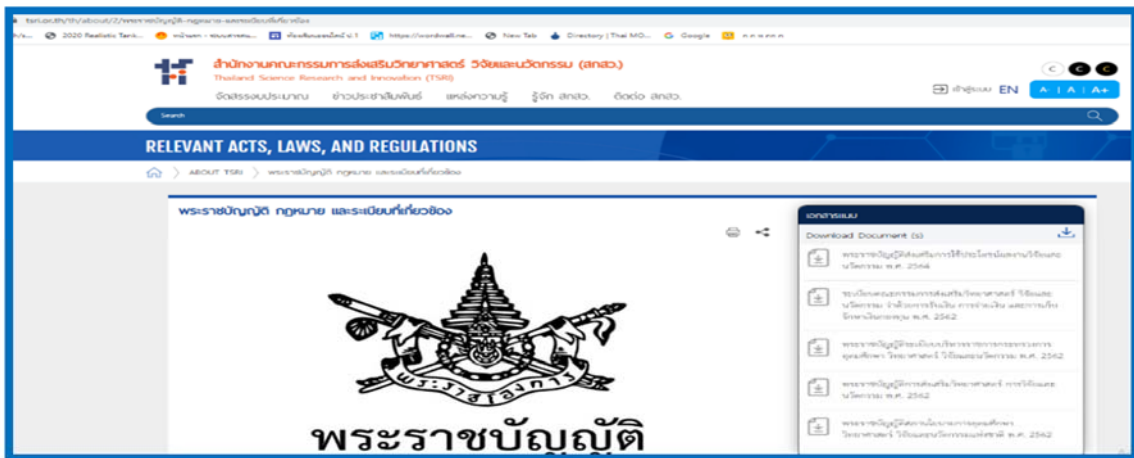
๒.๖.๑ กฎหมายหลัก

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ได้จัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๑๐ ฉบับ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔^{๑๔} รวมเป็น ๑๑ ฉบับ

ภาพ : แสดงภาพพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ อววน.ของ สอวช.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้จัดทำพระราชบัญญัติ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพ : แสดงภาพพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ อววน.ของ สกสว.

^{๑๔} สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง, สืบค้นเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕, <https://www.nxpo.or.th/th/1050-2/>.

๒.๖.๒ กฎหมายลำดับรอง

กฎหมายเกี่ยวกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ แต่กฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติที่สำคัญยังไม่ได้มีการจัดทำจึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเพราะความล่าช้า โดยกฎหมายลำดับรองบางฉบับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ไม่ได้ดำเนินการเพราะว่ากฎหมายหลักที่บังคับใช้มีความชัดเจนแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองอีก และกฎหมายกำหนดว่าจะออกกฎหมายลำดับรองหรือไม่ก็ได้ ซึ่งกฎหมายหลักด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญมีจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีกฎหมายลำดับรอง ๑๗ ฉบับ และออกแล้ว ๙ ฉบับ

๒) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีกฎหมายลำดับรอง ๑๘ ฉบับ และออกแล้ว ๔ ฉบับ

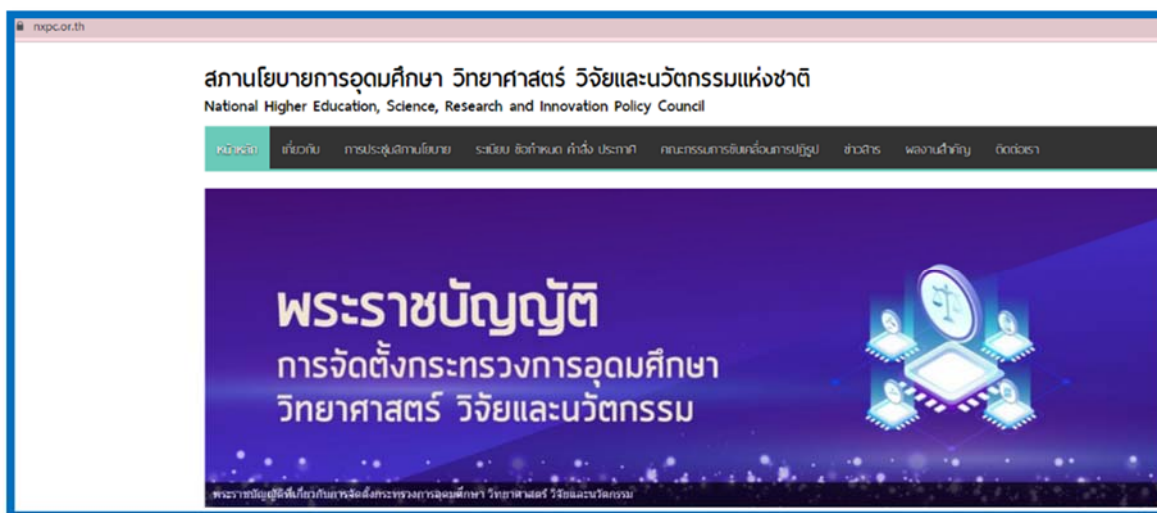
๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ มีกฎหมายลำดับรอง ๑๔ ฉบับ และออกแล้ว ๗ ฉบับ

๒.๖.๓ การจัดตั้งคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๖.๓.๑ สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยการขับเคลื่อนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุข สมควรกำหนดให้มีสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพและเป็นระบบ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณและการประเมินผลการปฏิบัติให้เป็นไปโดยเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ โดยกำหนดให้มี “สถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีสำนักงานสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติเป็นสำนักงานเลขานุการ ด้านธุรการ และวิชาการของสถานการณ์นโยบาย

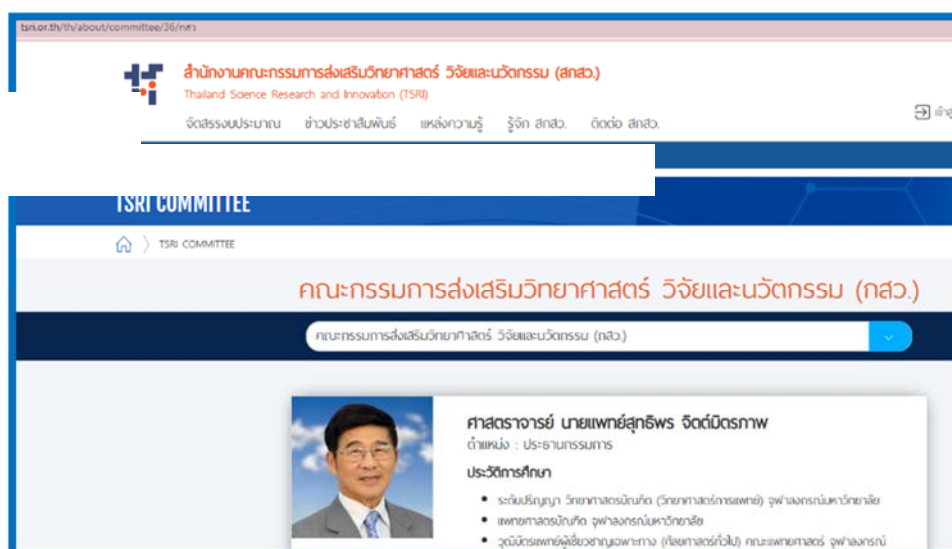
คณะกรรมการสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีหน้าที่ในการกำหนดทิศทางนโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมทั้งปรับปรุงระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตลอดจนกำกับติดตามการบริหารจัดการการจัดสรรงบประมาณ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการวิจัยของประเทศและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีสำนักงานสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสถานการณ์นโยบายฯ

ภาพ : แสดงภาพเว็บไซต์ของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๒.๖.๓.๒ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.)

คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะต่อสภานโยบายในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่นเสนอแนะกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศต่อสภานโยบาย รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนต่อสภานโยบายฯ ให้คำแนะนำในการพิจารณาคำขอของงบประมาณของกองทุนแก่คณะกรรมการพิจารณา งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต่อสภานโยบายฯ โดยมีสำนักงานส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กสว.)

ภาพ : แสดงภาพเว็บไซต์ของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๖.๔ การจัดตั้งกองทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดตั้งขึ้นจากการปฏิรูปกระบวนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของประเทศ เพื่อเป็นกลไกเชิงนโยบายในการบริหารและจัดสรรทุนวิจัยที่มีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยจัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระยะ ๕ ปี ซึ่งทบทวนเป็นประจำทุกปีและมีการจัดสรรงบประมาณ ผ่านหน่วยบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม (Program Management Unit - PMU) ๙ แห่ง ประกอบด้วย ๑) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ๒) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ๓) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร ๔) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ๕) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ ๖) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและสร้างนวัตกรรม ๗) หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ๘) สถาบันวักซิ้นแห่งชาติ และ ๙) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนระบบด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

ภาพ : แสดงภาพระบบกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้พิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศควบคู่กับการวางรากฐานสู่นาคต แบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาพื้นที่คุณภาพชีวิตของประชาชน และการแก้ปัญหาท้าทายของสังคม

๒. การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนวิถีใหม่

๓. การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนานคนและความรู้สู่นาคต^{๒๐}

ภาพ : แสดงภาพการจัดสรรงบประมาณกองทุนส่งเสริม ววน.

๒.๗ ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายด้าน อววน.

๒.๗.๑ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. มีหลักการสำคัญคือมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความรู้ ความสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้อง

^{๒๐} อ่างแล้ว, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ๓ ปี อว. กับความสำเร็จการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ.

สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต และเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปประเทศตามนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา และมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษา โดยเฉพาะให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหาร และการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. โดยมีผู้แทนของคณะกรรมการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ^{๒๑}

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ

๒.๗.๒ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. มีความสำคัญ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการสำคัญคือมาตรา ๕๔ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษา โดยสร้างโอกาสให้ผู้ซึ่งอยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษาในโรงเรียน หรืออยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร มีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง และพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความเชี่ยวชาญได้ตามความถนัด สมควรปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๑} สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ., สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/๒๕join_nationaleducation/main.php?filename=commission.

ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. โดยมีผู้แทนของคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ พลเอกประสาธ สุขเกษตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ^{๒๒}

พลเอกประสาธ สุขเกษตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ

๒.๗.๓ ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. มีหลักการสำคัญคือ ก่อให้เกิดนโยบายและแผนการบริหารจัดการด้านกิจการอวกาศของประเทศที่เป็นเอกภาพและยังไม่มีกฎหมายและหน่วยงานรับผิดชอบอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เป็นการยกระดับกฎหมายเพื่อให้เกิดการกำกับ และส่งเสริมกิจการอวกาศที่ครอบคลุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่จะผลักดันให้เกิดเศรษฐกิจอวกาศ (New Space Economy) และทำให้ประเทศไทยมีกลไกสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศด้านอวกาศ เพื่อช่วยการปกป้องประชาชนในกรณีการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ด้านอวกาศที่มีผลกระทบต่อประชาชน รวมทั้ง มีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายอวกาศของประเทศใน ๒ รูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ และสำนักงานกำกับกิจการอวกาศแห่งชาติ โดยร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปประเทศ ตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ซึ่งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ.

ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยเริ่มพิจารณาครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕

^{๒๒} สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ., สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/๒๕join_learningpermit/main.php?filename=commission.

ภาพ : แสดงภาพคณะรัฐมนตรีไฟเขียวเห็นชอบ (ร่าง) พรบ.กิจการอวกาศ

๒.๗.๔ ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศและด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลก และเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคมรวมทั้งสนับสนุนการใช้ความรู้ในการพัฒนาสมรรถนะของชุมชนและสังคม และสนับสนุนการปฏิรูปการอุดมศึกษาส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนระบบพัฒนาศักยภาพ สมรรถนะ ทักษะของคณาจารย์ สนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันการอุดมศึกษาเอกชน

โดยการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา มีแนวคิดมาจากความจำเป็นเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive change) และความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อตอบสนองความต้องการของคนทุกช่วงวัยให้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนได้ การจัดตั้งกองทุนจะช่วยสนับสนุนภารกิจเฉพาะด้านในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม

รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะใช้แหล่งงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ งบประมาณความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง และงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ งบเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ทั้งนี้ จะต้องแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ต่อไป รวมทั้ง ต้องมีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา อีกจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ ๓) ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๔ ฉบับ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสร็จแล้ว และนำเสนอต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ภาพ : แสดงภาพคณะรัฐมนตรีอนุมัติจัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา”

บทที่ ๓ วิธีการพิจารณาศึกษา

๓.๑ การตั้งคณะทำงานฯ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้มีคำสั่ง ท.๓/๒๕๖๕ ตั้งคณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะทำงาน ประกอบด้วย

๑.๑ นายสมชาย เสียงหลาย	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะทำงาน
๑.๓ นายปวีณ นราเมธกุล	
๑.๔ นายขจรศักดิ์ จัยวัฒน์	
๑.๕ นายไชยวัฒน์ สุโชตายน	
๑.๖ รองศาสตราจารย์ชลวิทย์ เจียรจิตต์	
๑.๗ นายสุภัทร บุญส่ง	
๑.๘ นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์	
๑.๙ นางสาวปาริชาติ ว่องไว	
๑.๑๐ นางสาวสุรีรัตน์ ชะนะมา	
๑.๑๑ นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์	เลขานุการคณะทำงาน
๑.๑๒ นายมงคล สาริสุต	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน
๑.๑๓ นางสาวโฆษณี กำลังศิลป์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ศึกษา รวบรวมข้อมูล และติดตามร่างพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามภารกิจและพันธกิจของหน่วยงาน ตลอดจนแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสนอแนะหรือให้ข้อสังเกตต่อคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

๒.๓ รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการตามระยะเวลาที่เหมาะสม

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๑. รองศาสตราจารย์สุดสวาสดี ดวงศรีไสย์	รองผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบ
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๒. นายสาธิต ัญญูปุณณนันท	นักวิชาการ สำนักพัฒนาระบบ ววน.
๓. นางสาววรัญญา อัคราศรี	นักวิชาการ สำนักพัฒนาระบบ ววน.
๔. นางสาวนภัสนันท์ กล้าวิทย์การ	นักวิชาการ
๕. นายปกรัฐ กนธนาพร	นิติกร
๖. นางสาวดลพร อนันต์ภิรานนท์	นิติกร
๗. นายธนพล ลีวิทยาคม	นิติกร
๘. นายสมบัติ เหลสกุล	นักวิจัย
๙. รองศาสตราจารย์ภาคภูมิ ทิพคุณ	นักวิจัย

๒) คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เชิญมา
ชี้แจงแสดงความคิดเห็น

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายวันนี นนท์ศิริ	ผู้ช่วยปลัดกระทรวง
๒. นายศิริพงษ์กร ชูสังข์	นิติกรชำนาญการ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(สอวช.)

๑. นางสาวสลิวรรณ กลับประสิทธิ์	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส
ฝ่ายเลขานุการสภานโยบาย
๒. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายระบบบริหาร
จัดการของภาครัฐด้านการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๑. รองศาสตราจารย์อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์	รองผู้อำนวยการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัศวิน กัญจนโอภาช	ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
๓. นางพรพิมล กิตติมศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักบริหาร
งบประมาณ ววน.
๔. นางสาววิศรา ชื่นอารมณ	นักวิชาการสำนักบริหารงบประมาณ
ววน.
๕. นางสาวปรานวดี แก้วเมือง	นักวิชาการสำนักบริหารงบประมาณ
ววน.
๖. นายสาธิต ัญญูปุณณนันท	นักวิชาการ สำนักพัฒนาระบบ ววน.
๗. นางสาววรัญญา อัคราศรี	นักวิชาการ สำนักพัฒนาระบบ ววน.

บทที่ ๔

ผลการพิจารณาศึกษากฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

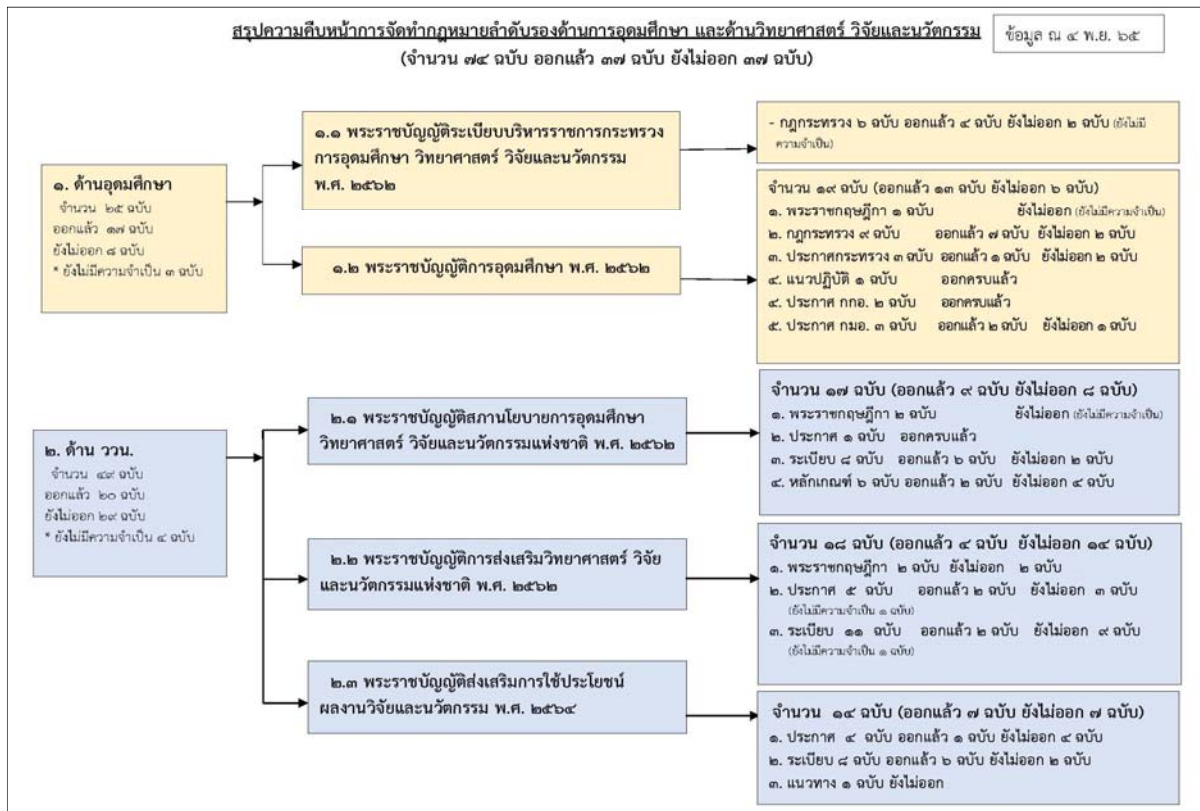
๔.๑ การออกกฎหมายลำดับรอง

กฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีจำนวน ๗๔ ฉบับ ได้แก่ กฎหมายลำดับรองออกแล้ว จำนวน ๓๗ ฉบับ และกฎหมายลำดับรองที่ยังไม่ออก จำนวน ๓๗ ฉบับ

กฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีทั้งหมด จำนวน ๗๔ ฉบับ ดังนี้

๑) กฎหมายลำดับรองออกแล้ว จำนวน ๓๗ ฉบับ ได้แก่ กฎกระทรวง ๑๑ ฉบับ ประกาศกระทรวง ๑ ฉบับ ระเบียบ ๑๔ ฉบับ แนวปฏิบัติ ๑ ฉบับ ประกาศ ๔ ฉบับ ประกาศ กกอ. ๒ ฉบับ ประกาศ กมอ. ๒ ฉบับ และหลักเกณฑ์ ๒ ฉบับ

๒) กฎหมายลำดับรองที่ยังไม่ออก จำนวน ๓๗ ฉบับ ได้แก่ กฎกระทรวง ๔ ฉบับ (มี ๒ ฉบับ ยังไม่ได้กำหนดเนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว) ประกาศกระทรวง ๒ ฉบับ ระเบียบ ๑๓ ฉบับ ประกาศ ๖ ฉบับ ประกาศ กมอ. ๑ ฉบับ หลักเกณฑ์ ๕ ฉบับ พระราชกฤษฎีกา ๕ ฉบับ (มี ๕ ฉบับ ยังไม่ได้กำหนดเนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว) และแนวทาง จำนวน ๑ ฉบับ

ภาพ : แสดงภาพสรุปความคืบหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ณ ๔ พ.ย. ๒๕๖๕

ดังนั้น จึงขอสรุปความคืบหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามแผนภาพ ดังนี้

๑. ด้านการอุดมศึกษา

กฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๒๕ ฉบับ ออกแล้ว ๑๗ ฉบับ ยังไม่ออก ๘ ฉบับ และยังไม่ได้กำหนด ๓ ฉบับ เนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว มีดังนี้

๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

- กฎกระทรวง ๖ ฉบับ ออกแล้ว ๔ ฉบับ และยังไม่ได้กำหนด ๒ ฉบับ เนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว

๑.๒ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

กฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๑๙ ฉบับ ออกแล้ว ๑๓ ฉบับ ยังไม่ออก ๖ ฉบับ

๑) พระราชกฤษฎีกา ๑ ฉบับ ยังไม่ได้กำหนดเนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว

๒) กฎกระทรวง ๙ ฉบับ ออกแล้ว ๗ ฉบับ ยังไม่ออก ๒ ฉบับ

๓) ประกาศกระทรวง ๓ ฉบับ ออกแล้ว ๑ ฉบับ ยังไม่ออก ๒ ฉบับ

๔) แนวปฏิบัติ ๑ ฉบับ ออกครบแล้ว

๕) ประกาศ กกอ. ๒ ฉบับ ออกครบแล้ว

๖) ประกาศ กมอ. ๓ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๑ ฉบับ

๒. ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๔๙ ฉบับ ออกแล้ว ๒๐ ฉบับ และยังไม่ออก ๒๙ ฉบับ ซึ่งยังไม่ได้กำหนด ๔ ฉบับ เนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว มีดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวน ๑๗ ฉบับ ออกแล้ว ๙ ฉบับ ยังไม่ออก ๘ ฉบับ

๑) พระราชกฤษฎีกา ๒ ฉบับ ยังไม่ออก (เนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว)

๒) ประกาศ ๑ ฉบับ ออกครบแล้ว

๓) ระเบียบ ๘ ฉบับ ออกแล้ว ๖ ฉบับ ยังไม่ออก ๒ ฉบับ

๔) หลักเกณฑ์ ๖ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๔ ฉบับ

๒.๒ พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ๒๕๖๒ กฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๑๘ ฉบับ ออกแล้ว ๔ ฉบับ และยังไม่ออก ๑๔ ฉบับ

๑) พระราชกฤษฎีกา ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๒ ฉบับ

๒) ประกาศ ๕ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๓ ฉบับ (มี ๑ ฉบับ ที่กฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว)

๓) ระเบียบ ๑๑ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๙ ฉบับ (มี ๑ ฉบับ ที่กฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว)

๒.๓ พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ กฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๑๔ ฉบับ ออกแล้ว ๗ ฉบับ และยังไม่ออก ๗ ฉบับ ได้แก่

- ๑) ประกาศ ๕ ฉบับ ออกแล้ว ๑ ฉบับ ยังไม่ออก ๔ ฉบับ
- ๒) ระเบียบ ๘ ฉบับ ออกแล้ว ๖ ฉบับ ยังไม่ออก ๒ ฉบับ
- ๓) แนวทาง ๑ ฉบับ ยังไม่ออก

หมายเหตุ :

๑. กฎหมายลำดับรองที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๑.๑ พระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่

- กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลการอุดมศึกษา และข้อมูลด้าน ววน. (พระราชบัญญัติ สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ (๗) + พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ วรรคสาม และวรรคท้าย และมาตรา ๒๗ + พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๓ และ มาตรา ๔๔)

๑.๒ พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่

- ๑) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการ วว. (มาตรา ๑๙ วรรคสอง)
- ๒) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย (มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓)
- ๓) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการร่วมลงทุนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (มาตรา ๓๑ วรรคท้าย)
- ๔) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการต่อยอดความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี ในโครงการการลงทุนขนาดใหญ่ (มาตรา ๓๐)
- ๕) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานในกำกับ (มาตรา ๓๔)

๖) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสถานนโยบาย (มาตรา ๑๖)

๒. กฎหมายลำดับรองที่จะออกเมื่อมีความจำเป็น

๒.๑ พระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่

- กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมด้านใหม่ที่มีความสำคัญ และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง (พระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ เนื่องจากในเรื่องของการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมด้านใหม่ สถานโยบายมีกลไกคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง เพื่อศึกษาประเด็นดังกล่าว โดยหากมีความจำเป็นต้องมีการยกเว้นกฎหมาย จะมีการเสนอออกพระราชกฤษฎีกาต่อไป และในส่วนของเสนอจัดตั้งหน่วยงาน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางการเสนอจัดตั้งหน่วยงานไว้แล้ว ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ตามมาตรานี้ ก็จะสามารถดำเนินการได้ทันที)

๒.๒ พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่

๑) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (มาตรา ๒๙ (๔) ระเบียบฯ)

๒) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของกรรมการผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง (มาตรา ๙ ประกาศฯ)

ทั้งนี้ เห็นว่าการออกกฎหมายลำดับรองไม่เป็นไปตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับเพราะผ่านมาแล้ว ๓ ปี การออกกฎหมายลำดับรองยังไม่แล้วเสร็จ และขาดความเชื่อมโยงกันของกลไกตามพระราชบัญญัติในแต่ละฉบับที่จะต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน รวมทั้ง การดำเนินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อกฎหมายเริ่มใช้บังคับเนื่องจากข้อจำกัดของการบริหารในระดับกระทรวงที่มีการจัดตั้งให้

(๑) แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและความคืบหน้า
ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑.	๙	กฎกระทรวง	แบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔ (ภายใน ๒ ปี นับแต่ กฎหมายมีผลใช้บังคับ ซึ่งกฎหมายมีผลใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒ มี.ค. ๖๔ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง การอุดมศึกษาฯ พ.ศ. ๒๕๖๔
๒.	๙	กฎกระทรวง	แบ่งส่วนราชการสำนักงานรัฐมนตรี	สป.อว	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒ มี.ค. ๖๔ แบ่งส่วนราชการ จำนวน ๓ ฉบับ ประกอบด้วย ๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวง การอุดมศึกษาฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กระทรวง การอุดมศึกษาฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๓. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวง การอุดมศึกษาฯ พ.ศ. ๒๕๖๔
๓.	๒๐ วรรคห้า	กฎกระทรวง	กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธาน	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๔ ม.ค. ๖๓

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
			กรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งในคณะกรรมการ การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓			
๔.	๒๕ วรรคสี่	กฎกระทรวง	กำหนดตำแหน่งอื่น ซึ่งประธาน กมอ. และ กมอ. จะดำรงตำแหน่งไม่ได้	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ยังไม่มีกำหนด เนื่องจากกฎหมายหลัก ที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว จึงยังไม่ได้ กำหนด
๕.	๒๕ วรรคเจ็ด	กฎกระทรวง	กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานกรรมการและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และการทำบัญชีสำรอง เพื่อเลื่อนขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่ง ก่อนวาระในคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ มี.ค. ๖๓
๖.	๒๗ (๖)	กฎกระทรวง	กำหนดหลักการอื่นที่ กมอ. ต้องยึดถือ ในการกำหนดมาตรฐาน การอุดมศึกษา	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ยังไม่มีกำหนด เนื่องจากกฎหมายหลัก ที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว จึงยังไม่ได้ กำหนด

หมายเหตุ

- กฎกระทรวง ๖ ฉบับ ออกแล้ว ๔ ฉบับ อีก ๒ ฉบับ ยังไม่ออกเนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้บังคับมีความชัดเจนอยู่แล้วทำให้ยังไม่มีคามจำเป็น

(๒) แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและความคืบหน้า
พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑.	๓	กฎกระทรวง	ว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อื่น	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔ (ภายใน ๒ ปี นับแต่ กฎหมายมีผลใช้บังคับ ซึ่งกฎหมายมีผลใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒)	กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐาน การอุดมศึกษาอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๓๑ มี.ค. ๖๕
๒.	๙ (๖)	พระราชกฤษฎีกา	กำหนดหลักการอื่นในการจัดการ อุดมศึกษา	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ยังไม่มีกำหนด เนื่องจาก กม. หลัก ที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว จึงยังไม่ได้ กำหนด
๓.	๑๐ วรรคหนึ่ง	ประกาศกระทรวง	แนวปฏิบัติการจัดการอุดมศึกษา (อยู่ในแนวปฏิบัติตามหลักความ รับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทาง วิชาการ หลักความเป็นอิสระ และหลัก ความเสมอภาค)	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศกระทรวง อวนน. เรื่องเปิดเผย ผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒๐ ธ.ค. ๖๔ (หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ และหลักความเสมอภาค)
๔.	๒๐	แนวปฏิบัติ	ประมวลจริยธรรม (หลักธรรมาภิบาล)	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	- แนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ในสถาบันอุดมศึกษา - แนวปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อ สังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ และหลักความเสมอภาค ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒๐ ธ.ค. ๖๔

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๕.	๒๔ วรรคสาม	กฎกระทรวง	กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม และการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษ	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุ เบกษา เมื่อ ๒๕ มี.ค. ๖๔
๖.	๓๔ วรรคสอง	กฎกระทรวง	การจัดทำความร่วมมือของ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ในการจัดการศึกษา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่นๆ	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	อยู่ระหว่างการพิจารณาของ สคค.
๗.	๔๒ วรรคหนึ่ง	กฎกระทรวง	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสถาบันอุดมศึกษาแก่สาธารณะ	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	กรม.ได้มีมติอนุมัติหลักการ ร่างกฎกระทรวงข้อมูลการอุดมศึกษา พ.ศ. แล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณา ของ สคค. ซึ่ง สคค. ได้ประชุมเพื่อตรวจ พิจารณา ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ ก.พ. ๖๕
	๔๒ วรรคสอง		การส่งข้อมูลของสถาบันอุดมศึกษา	สป.อว.		
	๔๓ วรรคหนึ่ง		การส่งข้อมูลการอุดมศึกษา ของหน่วยงานอื่นให้แก่กระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	สป.อว.		
๘.	๕๖ วรรคสี่	ประกาศ กมอ.	การแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลให้ทำ หน้าที่ตรวจสอบ การดำเนินการจัด การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และการตรวจสอบการดำเนินการจัด การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	กมอ.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	อยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาพิจารณาร่าง (รอกฎกระทรวงมาตรฐานมีผลบังคับใช้ ก่อน)

	มาตรา	ประเภทของกฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๙.	๕๘ วรรคหนึ่ง	ประกาศ กกอ.	กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง	กกอ.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง ประกาศเมื่อวันที่ ๒๕ ส.ค. ๖๔
๑๐.	๕๘ วรรคสอง	ประกาศ กกอ.	กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่ง	กกอ.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศเมื่อ ๒๕ พ.ย. ๖๔
๑๑.	๕๙	ประกาศกระทรวง	การจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่น	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	อยู่ระหว่างเสนอ กมอ.
๑๒.	๖๒ วรรคสอง	ประกาศ กมอ.	การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	กมอ.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ประกาศเมื่อวันที่ ๑๙ ก.ค. ๖๔
๑๓.	๖๔	ประกาศ กมอ.	กำหนดหน่วยงานผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก	กมอ.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง กำหนดหน่วยงานผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก ประกาศเมื่อวันที่ ๑๐ มี.ค. ๖๔
๑๔.	๖๗ วรรคสอง	กฎกระทรวง	กำหนดจำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติ	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ เม.ย. ๖๓

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
			และลักษณะต้องห้าม วาระการดำรง ตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์			
๑๕.		ประกาศกระทรวง	การติดตามและตรวจสอบการ ดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา	กกอ.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	รอกฎกระทรวงข้อมูลการอุดมศึกษามีผล ใช้บังคับ ซึ่ง กกอ.ให้ความเห็นชอบร่าง เมื่อ ๙ มี.ค. ๖๔
๑๖.	๓	กฎกระทรวง	ว่าด้วยมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๓๑ มี.ค. ๖๕
๑๗.		กฎกระทรวง	ว่าด้วยมาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๓๑ มี.ค. ๖๕
๑๘.		กฎกระทรวง	ว่าด้วยมาตรฐานเกณฑ์ขอตำแหน่ง ทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	กฎกระทรวงมาตรฐานการขอตำแหน่ง ทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๓๑ มี.ค. ๖๕
๑๙.		กฎกระทรวง	ว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	สป.อว.	ภายในวันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๔	กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๓๑ มี.ค. ๖๕

หมายเหตุ : กฎหมายลำดับรอง ๑๙ น. ออกแล้ว ๑๓ น. เหลือ ๖ น.

๑) กฎกระทรวง ๙ น. ออกแล้ว ๗ น. ยังไม่ออก ๒ น.

๒) ประกาศกระทรวง ๓ น. ออกแล้ว ๑ น. ยังไม่ออก ๒ น.

๓) แนวปฏิบัติ ๑ น. ออกเรียบร้อยแล้ว

๔) ประกาศ กกอ. ๒ น. ออกเรียบร้อยแล้ว

๕) ประกาศ กมอ. ๓ น. ออกแล้ว ๒ น. ยังไม่ออก ๑ น.

๖) พระราชกฤษฎีกา ๑ น. ยังไม่ออกเนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้บังคับมีความชัดเจนอยู่แล้วทำให้ยังไม่มีควมจำเป็น

ด้าน ววน.

ข้อมูล ณ ๔ พ.ย. ๖๕

(๑) แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและความคืบหน้า
พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา	ประเภทของกฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑. ๖ วรรคสาม และ ๖๗	ระเบียบ	หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการ สถานนโยบาย ผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม (๕) และ (๖) เพื่อดำรงตำแหน่งแทน ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามมาตรา ๙ วรรคสอง	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการ สถานนโยบายผู้ทรงคุณวุฒิในสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธ.ค. ๖๒ - ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๙ ก.ย. ๖๓ ประกาศ มีผลวันที่ ๒๓ ก.ย. ๖๔
๒. ๑๑ (๗)	ระเบียบ	กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรา ๑๑(๗) ต่อสาธารณชน	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- การจัดทำฐานข้อมูลอุดมศึกษา/มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรา ๔๒-๔๔ พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ - การจัดทำฐานข้อมูล ววน. มาตรา ๒๒-๒๗ พ.ร.บ. ส่งเสริม ววน. พ.ศ. ๒๕๖๒ - ผังสถาปัตยกรรมข้อมูล อววน. ได้รายงานให้สถานนโยบาย รับทราบแล้ว - อยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา ร่างระเบียบฯ (พ.ร.บ. สถานนโยบายฯ ม. ๑๑ (๗), พ.ร.บ. ส่งเสริม ววน. ม. ๒๒ ว.สามและว.ท้าย ม. ๒๓ ว.หนึ่งและว.ท้าย และ ม. ๒๗ และพ.ร.บ. การอุดมศึกษา ม.๔๓ และ ม. ๔๔ นั้น สอวช. วช. และ สป.อว. อยู่ระหว่างออกแบบระบบ ฐานข้อมูลด้าน อววน. และจัดทำร่างกฎหมายลูกให้

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
						สอดคล้องกันในทุกข. โดยจะออกรวมทั้งหมดเป็นประกาศ สถานโยบาย ๑ ข.) (ร่างระเบียบสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่องการแจ้ง การนำส่ง การเชื่อมโยง ข้อมูล การรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการเปิด เผยข้อมูลการวิจัยในระบบข้อมูลสารสนเทศกลาง พ.ศ.)
๓.	๑๒ วรรคสาม	หลักเกณฑ์	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ ดำเนินการในการเสนอขอจัดสรร งบประมาณด้านการอุดมศึกษา และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ ความเห็นชอบกรอบวงเงินตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) แล้ว	คกก. พิจารณา งบ ประมาณฯ	ดำเนินการทุก ปีงบประมาณ	- คณะกรรมการพิจารณางบประมาณกำหนดหลักเกณฑ์ ทุกปีงบประมาณ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จะเสนอ สถานโยบายพิจารณาเห็นชอบกรอบวงเงินในวันที่ ๒๗ ต.ค. ๖๕ เพื่อเสนอ ครม. พิจารณานุมัติ
๔.	๑๔	พระราช กฤษฎีกา	การให้การส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ สำหรับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติ ของกฎหมายหรือกฎข้อบังคับใดมาใช้บังคับ แก่การดำเนินการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรม ด้านใหม่ หรือดำเนินการผลิตกำลังคน ระดับสูงเฉพาะทาง	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒	- พระราชกฤษฎีกาจะดำเนินการเมื่อมีความจำเป็น ในการยกเว้นกฎหมาย
๕.	๑๕	พระราช กฤษฎีกา	จัดตั้งหน่วยงานซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่มีใช้ส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มิใช่ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการ งบประมาณ และให้มีหน้าที่และอำนาจ	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒	- พระราชกฤษฎีกาจะดำเนินการเมื่อมีความจำเป็น ในการจัดตั้งนิติบุคคลใหม่

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
			ในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้านใหม่ หรือมีหน้าที่และอำนาจในการผลิต กำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง			
๖.	๑๖	ระเบียบ	การประชุมสถานนโยบาย	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- ได้ดำเนินการจัดทำร่างระเบียบการประชุมสถานนโยบาย เรียบร้อยแล้ว โดยจะนำเสนอสถานนโยบายเห็นชอบ และประกาศใช้ต่อไป
๗.	๑๘ และ ๑๙	ระเบียบ	คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	ระเบียบสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ประกาศใช้แล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ม.ค. ๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องแล้ว ๓ คณะ และจะ แต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการติดตาม และประเมินผลตามมาตรา ๑๙ ในการประชุมสถานนโยบาย วันที่ ๒๙ พ.ย. ๖๔
๘.	๒๐	หลักเกณฑ์	การกำหนดค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย เบี้ย ประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานสถานนโยบาย กรรมการสภา นโยบาย ที่ปรึกษาของสถานนโยบาย คณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษ เฉพาะเรื่อง คณะอนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๗ ก.ย. ๖๒

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๙.	๒๔ วรรคสอง	ระเบียบ	หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- สถานโยบายเห็นชอบและลงนามคำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ใน กอวช. แล้วเมื่อวันที่ ๑๗ ธ.ค. ๖๒
๑๐.	๔๐ วรรคท้าย	ระเบียบ	หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการพ้น จากตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการตามมาตรา ๔(๓) และ (๔) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) ใน กสว.	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- สถานโยบายเห็นชอบและลงนามแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ ก.ย. ๖๒
๑๑.	๔๑ (๔) และ ๔๔ (๖)	หลักเกณฑ์	การจัดทำคำขอของงบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณให้แก่ หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม	สกสว.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- ลงนามประกาศใช้แล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ ก.ค. ๖๕
๑๒.	๔๑ (๑๒)	หลักเกณฑ์	การให้รางวัลผลงานวิจัยและนวัตกรรม ที่ได้รับการประเมินและพิสูจน์แล้วว่าเป็น ประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม และวิชาการ ของประเทศ	กสว.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- อยู่ระหว่างการดำเนินการ
๑๓.	๔๑ (๑๒)	หลักเกณฑ์	การประกาศเกียรติคุณหรือยกย่องบุคคล หรือหน่วยงานที่มีผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง	กสว.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล	- อยู่ระหว่างการดำเนินการ

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
					ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	
๑๔	๔๖	ระเบียบ	หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการอำนวยการ สกสว.	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- ระเบียบลงนามและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ อำนวยการ สกสว. เรียบร้อยแล้ว
๑๕	๕๗ และ ๕๙	ระเบียบ	การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษา เงินของกองทุน	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- สภาเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันที่ ๒๗ พ.ย. ๖๒ และประกาศใช้แล้ว
๑๖	๗๐ วรรคหนึ่ง	ประกาศ	การสรรหา คัดเลือก และบรรจุแต่งตั้ง ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของ สป.อว. และ วช. ตามกฎหมายว่า ด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง อว.	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- ลงนามประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑ ก.ค. ๖๒
๑๗	๗๐ วรรคสอง	หลักเกณฑ์	แบบการแสดงเจตนาข้าราชการ พนักงาน ราชการ และลูกจ้าง ของ สป.อว. และ วช.	สอวช.	๑๘๐ วัน นับจากวันที่ กฎหมายมีผล ใช้บังคับ ๒ พ.ค. ๒๕๖๒	- ลงนามประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑ ก.ค. ๖๒

หมายเหตุ

จำนวน ๑๗ ฉบับ (ออกแล้ว ๙ ฉบับ ยังไม่ออก ๘ ฉบับ)

๑. พระราชกฤษฎีกา ๒ ฉบับ ยังไม่ออก (ยังไม่มีควมจำเป็น)
๒. ประกาศ ๒ ฉบับ ออกแล้ว ๑ ฉบับ ยังไม่ออก ๑ ฉบับ
๓. ระเบียบ ๗ ฉบับ ออกแล้ว ๖ ฉบับ ยังไม่ออก ๑ ฉบับ
๔. หลักเกณฑ์ ๖ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๔ ฉบับ

(๒) แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและความคืบหน้า
พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

	มาตรา	ประเภทของกฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑.	๗ วรรคสอง และวรรคสี่	ประกาศ	ประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม	สอวช.	-	- ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๗ ก.พ. ๖๕
๒.	๙ วรรคสอง	ประกาศ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการทำวิจัย และนวัตกรรมของกรรมการ ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยงานในระบบวิจัย และนวัตกรรม กระทำการใดอันเป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือขัดแย้งระหว่างบทบาทหรือหน้าที่และอำนาจ	สอวช.	-	- ปัจจุบันยังไม่มีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว
๓.	๑๗ (๒)	ประกาศ	หลักเกณฑ์ เกี่ยวกับค่าของงบประมาณเพื่อโครงการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และโครงการวิจัยและนวัตกรรม	สกสว.	-	- ลงนามประกาศใช้แล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ ก.ค. ๖๕
๔.	๑๙ วรรคสอง	พระราชกฤษฎีกา	ยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับแก่การจัดซื้อจัดจ้างใด ตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือข้อเสนอประกาศคณะกรรมการนโยบาย	สอวช.	-	- สถานนโยบายเห็นชอบแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ โดยจะออกเป็นประกาศ ๑ ฉ.
๕.	๒๐ (๖)	ระเบียบ	การนำผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และการแบ่งปันผลประโยชน์	สอวช.	-	- ยกร่างเรียบร้อยแล้ว รอเสนอสถานนโยบาย
๖.	๒๑ วรรคหนึ่ง และวรรคท้าย	ระเบียบ	หลักเกณฑ์และวิธีการการให้รางวัลผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่ได้รับการประเมินและพิสูจน์แล้วว่าเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม หรือวิชาการของประเทศ อย่างยิ่ง	วช.	-	- อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไข (ร่างระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมว่าด้วยการให้รางวัลผลงานวิจัย และนวัตกรรมและการประกาศเกียรติคุณ พ.ศ.)

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบ ระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
	๒๑ วรรคสอง และวรรคท้าย	ระเบียบ	หลักเกณฑ์และวิธีการ การประกาศเกียรติคุณยกย่อง บุคคล หรือหน่วยงานที่มีผลงานวิจัยและนวัตกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง	วช.	-	- อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไข (ร่างระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการให้รางวัล ผลงานวิจัยและนวัตกรรมและการประกาศ เกียรติคุณ พ.ศ.)
๗	๒๒ วรรคสาม	๑ ฉบับ ระเบียบ	หลักเกณฑ์และวิธีการการนำส่งหรือการเชื่อมโยงข้อมูล และการรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรม	สอวช. และ วช.	-	
	๒๒ วรรคท้าย		กำหนดให้โครงการวิจัยและนวัตกรรม ที่หน่วยงาน ภาคเอกชนเป็นผู้สนับสนุน ค่าใช้จ่าย หรือโครงการวิจัย และนวัตกรรมอื่นตามที่สภานโยบายกำหนด จัดทำเป็น สรุปรายงานการดำเนินงานเสนอต่อ วช. แทนการแจ้ง หรือเชื่อมโยงข้อมูลตาม มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง	สอวช. และ วช.	-	- รอการพิจารณาของสภานโยบายพิจารณา (ร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่องการแจ้ง การนำส่ง การเชื่อมโยงข้อมูล การรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการเปิดเผยข้อมูลการวิจัยในระบบข้อมูล สารสนเทศกลาง พ.ศ.)
	๒๓ วรรคหนึ่ง	๑ ฉบับ	หลักเกณฑ์และวิธีการให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้ง หรือเชื่อมโยงข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรมและหัวข้อ วิทยานิพนธ์ที่จะดำเนินการในระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิต หรือนักศึกษาของตนต่อ วช. รวมถึงรายงานผลการวิจัย และนวัตกรรมและวิทยานิพนธ์เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน	วช.	-	
	๒๓ วรรคท้าย		หลักเกณฑ์และวิธีการให้สำนักงาน ก.พ. และหน่วยงาน ของรัฐที่ให้ทุนในระดับบัณฑิตศึกษาแก่นักศึกษาที่ศึกษา ในต่างประเทศ แจ้งหรือเชื่อมโยงข้อมูลการวิจัยและหัวข้อ วิทยานิพนธ์ที่จะดำเนินการในระดับบัณฑิตศึกษา	วช.	-	- รอการพิจารณาของสภานโยบายพิจารณา (ร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่องการแจ้ง การนำส่ง การเชื่อมโยงข้อมูล

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบ ระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
			ของนักศึกษาที่รับทุนต่อ วช. รวมถึงรายงานผลการวิจัยและนวัตกรรมและวิทยานิพนธ์เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน			การรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมและการเปิดเผยข้อมูลการวิจัยในระบบข้อมูลสารสนเทศกลาง พ.ศ.)
	๒๗ ประกอบ ม. ๒๒ วรรคสี่ และวรรคห้า	ระเบียบ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในฐานข้อมูล ตลอดจนรายงานผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน ของ วช. สอวช. และ สกสว.	สอวช. สกสว. และ วช.	-	
๘.	๒๘ วรรคสอง	ระเบียบ	การให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่บุคคล คณะบุคคล ชุมชน หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชน	สอวช.	-	- ระเบียบสภานโยบายประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับแล้วเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๖๓
๙.	๒๘ วรรคสาม (๖)	ประกาศ	กำหนดลักษณะอื่นสำหรับโครงการวิจัยและนวัตกรรมในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมแก่บุคคล คณะบุคคล ชุมชน หรือหน่วยงานภาคเอกชน	สอวช.	-	- ระเบียบสภานโยบายประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับแล้วเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๖๓
๑๐.	๒๙ (๔)	ระเบียบ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้ผู้สร้างงานวิจัยหรือนวัตกรรมเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีการแบ่งปันหรือไม่ต้องแบ่งปันผลประโยชน์ให้หน่วยงานผู้สนับสนุนทุนวิจัยหรือนวัตกรรม	สอวช.	-	- หลักการนี้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๘ พ.ย. ๖๔ (มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ประกาศ)
๑๑.	๓๐	ระเบียบ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้กระทรวง กสว. สกสว. และหน่วยงานของรัฐสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม และพัฒนาเพื่อต่อยอดความรู้และเทคโนโลยีหรือการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของหน่วยงานของรัฐ	สอวช.	-	- อยู่ระหว่างการศึกษา

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบ ระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑๒.	๓๑ วรรคท้าย	ระเบียบ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการร่วมลงทุน ในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ของหน่วยงานของรัฐ	สอวช.	-	- ร่างระเบียบดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่าง การหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอ สภานโยบาย
๑๓.	๓๒ วรรคหนึ่ง	ระเบียบ	กำหนดมาตรฐานการวิจัยด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวิจัยของประเทศ (อำนาจ กสว. โดยความเห็นชอบของสภานโยบาย)	กสว. (วช.)	-	- รอคณะอนุกรรมการกฎหมาย สกสว. พิจารณา (ร่างระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง มาตรฐานการวิจัย พ.ศ.)
๑๔.	๓๒ วรรคท้าย	ระเบียบ	ข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในระบบวิจัย และนวัตกรรมนำไปใช้ได้	กสว.	-	- ดำเนินการยกร่างเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างเสนอ กสว.พิจารณา
๑๕.	๓๓ (๑)	ระเบียบ	กำหนดจริยธรรมการวิจัยทั่วไป (อำนาจ กสว. โดยความเห็นชอบของสภานโยบาย)	กสว. (วช.)	-	- รอคณะอนุกรรมการกฎหมาย สกสว. พิจารณา (ร่างระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่องจริยธรรมการวิจัยทั่วไป พ.ศ. ...)
๑๖.	๓๓ (๒)	พระราชกฤษฎีกา	กำหนดหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการ วิจัยซึ่งมีปัญหาหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (อำนาจ กสว. โดยความเห็นชอบของสภานโยบาย) (ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การวิจัย และข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัย ซึ่งมีปัญหา กับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรม อันดีของประชาชน พ.ศ.)	กสว. (วช.)	-	- กสว. เห็นชอบแล้ว จะนำเสนอสภานโยบาย ในการประชุมครั้งต่อไป

	มาตรา	ประเภทของกฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑๗.	๓๔ วรรคหนึ่ง	ประกาศ	การกำหนดให้หน่วยงานในกำกับของตนต้องบูรณาการแผนการดำเนินงาน และงบประมาณเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ รัฐมนตรีเสนอสมานโยบายประกาศกำหนด	สอวช.	-	อยู่ระหว่างศึกษาหลักการ
๑๘.	๓๔ วรรคสอง	ระเบียบ	การกำหนดให้หน่วยงานในกำกับบูรณาการแผนการดำเนินงาน และงบประมาณเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ (สมานโยบายโดยความเห็นชอบของ ครม.)	สอวช.	-	- อยู่ระหว่างศึกษาและจัดทำหลักการ
	ม. ๓๕ ประกอบ ม. ๒๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง	ระเบียบ (นำรวมกับข้อ ๗)	หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ภายในเวลาที่กำหนด (อำนาจสมานโยบาย โดยข้อเสนอของ กสว.)	สอวช. วช.	-	- ดำเนินการร่างเสร็จแล้ว รอเสนอสมานโยบาย พิจารณา (ร่างระเบียบสมานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่องการแจ้ง การนำส่ง การเชื่อมโยงข้อมูล การรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการเปิดเผยข้อมูลการวิจัยในระบบข้อมูลสารสนเทศกลาง พ.ศ.)

หมายเหตุ

จำนวน ๑๘ ฉบับ (ออกแล้ว ๔ ฉบับ ยังไม่ออก ๑๔ ฉบับ)

๑. พระราชกฤษฎีกา ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๒ ฉบับ

๒. ประกาศ ๕ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๓ ฉบับ

๓. ระเบียบ ๑๑ ฉบับ ออกแล้ว ๒ ฉบับ ยังไม่ออก ๙ ฉบับ

๑. กฎหมายลำดับรองที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ (ข้อมูลจาก สอวช.)

๑.๑ พ.ร.บ. สถานโยบายฯ ได้แก่

- กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลการอุดมศึกษา และข้อมูลด้าน ววน. (พ.ร.บ. สถานโยบาย ม. ๑๑ (๗) + พ.ร.บ.ส่งเสริม ววน. ม. ๒๒ ว.สามและว.ท้าย และม. ๒๗ + พ.ร.บ.การอุดมศึกษา ม.๔๓ และ ม. ๔๔)

๑.๒ พ.ร.บ. ส่งเสริม ววน. ได้แก่

- ๑) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการ วว. (ม. ๑๙ ว.สอง)
- ๒) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย (ม. ๓๒ และ ม. ๓๓)
- ๓) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการร่วมลงทุนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (ม. ๓๑ ว.ท้าย)
- ๔) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการต่อยอดความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีในโครงการการลงทุนขนาดใหญ่ (ม. ๓๐)
- ๕) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานในกำกับ (ม. ๓๔)
- ๖) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสถานโยบาย (ม. ๑๖)

๒. กฎหมายลำดับรองที่จะออกเมื่อมีความจำเป็น (ข้อมูลจาก สอวช.)

๑.๑ พ.ร.บ. สถานโยบายฯ ได้แก่

- กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมด้านใหม่ที่มีความสำคัญ และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง (พ.ร.บ. สถานโยบาย ม. ๑๔ และ ม. ๑๕)

เนื่องจากในเรื่องของการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมด้านใหม่ สถานโยบายมีกลไกคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องเพื่อศึกษาประเด็นดังกล่าว โดยหากมีความจำเป็นต้องมีการยกเว้นกฎหมาย จะมีการเสนอออกพระราชกฤษฎีกาต่อไป และในส่วนการเสนอจัดตั้งหน่วยงาน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางการเสนอจัดตั้งหน่วยงานไว้แล้ว ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ตามมาตรา นี้ ก็จะสามารถดำเนินการได้ทันที)

๑.๒ พ.ร.บ. ส่งเสริม ววน. ได้แก่ ๑) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (ม. ๒๙ (๔) ระเบียบฯ)

๒) กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของกรรมการผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน

หรือลูกจ้าง (ม. ๙ ประกาศฯ)

**(๓) แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและความคืบหน้า
พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔**

มาตรา	ประเภทของกฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๑.	๓ วรรคสอง	ประกาศ	ประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้ทุนของหน่วยงานของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.	สอวช. ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๒.	๔ วรรคสอง	ระเบียบ	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งไม่สมควรให้เป็นของบุคคลใดหรือองค์กรใดเป็นการเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๖๕	สกสว. ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๖๕
๓.	๗ วรรคหนึ่ง ๘ วรรคสี่ ๑๕ วรรคหนึ่งและ วรรคสาม	ระเบียบ	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการเปิดเผย ความเป็นเจ้าของ และการโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม ๒๕๖๕	สกสว. ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๖๕
๔.	๖ วรรคหนึ่ง	ระเบียบ	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการกำหนดข้อสัญญาที่เป็นสาระสำคัญของสัญญาให้ทุน พ.ศ. ๒๕๖๕	สกสว. ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๖๕
๕.	๑๒ วรรคหนึ่ง ๑๓ วรรคสอง	ระเบียบ	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการรายงาน พ.ศ. ๒๕๖๕	สกสว. ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๖๕

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
๖.	๑๔ วรรคหนึ่ง และวรรคห้า	ระเบียบ	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใน การจัดสรรรายได้ให้แก่นักวิจัยและการนำรายได้ ไปใช้สำหรับการวิจัยและสร้างนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕	สกสว.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๖๕
๗.	๑๗ วรรคสาม	ประกาศ	ประกาศสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรายงานผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ.	สอวช.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	- รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๘.	๑๐ วรรคสอง และวรรคสี่	ระเบียบ	ระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการขอใช้ ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยบุคคลภายนอก พ.ศ.	สอวช.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	- รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๙.	๔ (๒)	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทางของสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เกี่ยวกับการ ประกาศให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติส่งเสริม การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ แก่คนต่างด้าวซึ่งไม่มีถิ่นที่อยู่ ในราชอาณาจักรไทย พ.ศ.	สอวช.	ไม่มีกำหนดกรอบ ระยะเวลา	- รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑๐.	๑๑	ประกาศ	ประกาศสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ ของคนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยที่	สอวช.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	- รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ	
			จะได้รับการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ.			
๑๑.	๑๙ วรรคหนึ่ง	ประกาศ	ประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริม และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ.	สอวช.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	- รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑๒.	๑๙ วรรคสอง	ระเบียบ	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนการใช้ ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๕	สกสว.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๓ ต.ค. ๖๕
๑๓.	๑๙ วรรคสอง	ประกาศ	ร่างประกาศคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนแก่นักวิจัยที่ดำเนินการ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๕	สกสว.	ภายในเดือน พ.ค. ๖๕ (เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่ วันที่ ๘ พ.ย. ๖๔)	ประกาศใช้ เมื่อ ๔ ต.ค. ๖๕
๑๔.	๑๑ (๙) ๔๑ (๙) และ ๔๑ (๑๖) พ.ร.บ. สภา นโยบายฯ	ระเบียบ	ร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ว่าด้วยการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณา ในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการ	สอวช.		- รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา

	มาตรา	ประเภทของ กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	กรอบระยะเวลา	ความคืบหน้าการดำเนินการ
	๑๓ วรรคสี่ และ ๒๐ วรรคสี่ พ.ร.บ. ส่งเสริมการ ใช้ประโยชน์		ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.			

หมายเหตุ

จำนวน ๑๔ ฉบับ (ออกแล้ว ๗ ฉบับ ยังไม่ออก ๗ ฉบับ)

๑. ประกาศ ๕ ฉบับ ออกแล้ว ๑ ฉบับ เหลือ ๔ ฉบับ

๒. ระเบียบ ๘ ฉบับ ออกแล้ว ๖ ฉบับ เหลือ ๒ ฉบับ

๓. แนวทาง ๑ ฉบับ ยังไม่ออก

๔.๒ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา รวม ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ ๔) ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งได้เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับดังกล่าว ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ปรากฏว่า ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ ได้ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้นำเสนอต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว

ภาพ : แสดงร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ในสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ตามความต้องการของประเทศ และด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ตามความต้องการของประเทศ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑.๑ เงินและทรัพย์สินของกองทุน

(๑) กำหนดให้กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑.๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาจากทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนา

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

- (๑.๒) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๑.๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามกรอบวงเงิน
ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษา
- (๑.๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (๑.๕) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
- (๑.๖) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่ได้รับตามกฎหมาย
หรือนิติกรรมสัญญา
- (๑.๗) เงินสมทบกองทุนที่สถาบันอุดมศึกษานำส่งกองทุน
- (๑.๘) ค่าตอบแทนหรือรายได้จากการดำเนินงานกิจการของกองทุน
- (๑.๙) ดอกผล ประโยชน์หรือรายได้อื่นที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สิน
ของกองทุน
- (๒) กำหนดให้รายได้ของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องส่งคลัง
เป็นรายได้ของแผ่นดิน

๑.๒ การจัดสรรเงินกองทุน

กำหนดให้การจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปตามคำรับรองการปฏิบัติ
ตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนการพัฒนาการอุดมศึกษาระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวง
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนซึ่งได้รับจัดสรร
โดยคำรับรองดังกล่าวต้องกำหนดผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดที่ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามนโยบาย
ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และเป็นไปตามความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง

๑.๓ คณะกรรมการบริหารกองทุน

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย ประธาน
กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรมซึ่งทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการ
และเลขานุการ

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจบริหาร
กองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และมีหน้าที่และอำนาจอื่น ๆ เช่น เสนอแนะ
ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและคณะกรรมการ
การอุดมศึกษาในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำคำขอและการจัดสรรเงินกองทุน พิจารณาจัดสรร
เงินกองทุน วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน
 เป็นต้น

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุน

๑. เสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรม และคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำคำขอ
และการจัดสรรเงินกองทุนให้แก่สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม
ที่มีความร่วมมือในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ กับ
สถาบันอุดมศึกษา

๒. พิจารณาจัดสรรเงินกองทุน

๓. วางระเบียบเกี่ยวกับการให้เงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำแก่สถาบันอุดมศึกษา
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน
๕. วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน และทรัพย์สิน ของกองทุน (ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง)
๖. ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การเงินและการงบประมาณ การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงาน (ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ กกก. นโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด)
๗. กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานบริหารกองทุน
๘. ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานที่ได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนจากกองทุน
๙. รายงานสถานะทางการเงินและการบริหารกองทุน ต่อ กกอ. กมอ. รมว. และสภานโยบายฯ
๑๐. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายให้คณะกรรมการหรือบุคคล ทำการแทน
๑๑. แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุน
๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

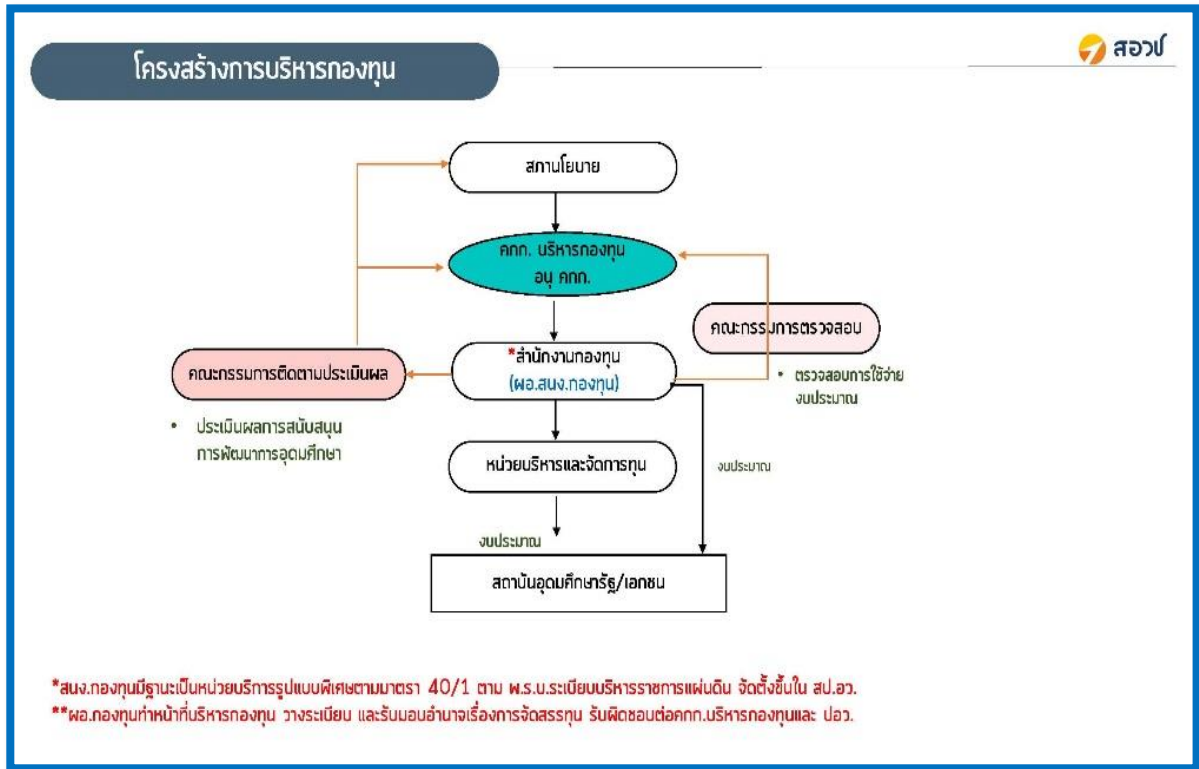

ภาพ : แสดงภาพองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน

๑.๔ สำนักงานบริหารกองทุน

(๑) กำหนดให้มีสำนักงานบริหารกองทุนซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ตามมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) กำหนดให้สำนักงานบริหารกองทุนมีผู้อำนวยการคนหนึ่ง มีหน้าที่บริหาร สำนักงานกองทุนให้เป็นไปตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงาน เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ของสำนักงาน

ภาพ : แสดงภาพโครงสร้างการบริหารกองทุน

๑.๕ การตรวจสอบและประเมินผล

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ผู้แทน กค. เป็นประธานกรรมการ และให้ สป.อว. จัดให้มีผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบในการปฏิบัติ ตามหน้าที่ตามสมควร โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ตรวจสอบการบริหารกองทุนและสำนักงานบริหาร กองทุน เพื่อรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนา การอุดมศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นเลขานุการ โดยคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการอุดมศึกษา และการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน และรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

ต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอสานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติต่อไป

๑.๖ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ยกเลิกการจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และให้ยกเลิกและโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หน้าที่ ภาระผูกพัน โครงการเงินงบประมาณ บุคลากร และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มาเป็นของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

โดยมีรายละเอียดของบทเฉพาะกาล ดังนี้

๑. ให้โอนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗

๒. ให้ใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนฯ ไปพลางก่อน

๓. คำขอกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนที่ยังไม่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการทำคำขอใหม่

๔. ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ ปลัด อว. เป็นประธานทำหน้าที่

- แต่งตั้งบุคคลซึ่งสามารถทำงานให้แก่สำนักงานบริหารกองทุนได้เต็มเวลา และไม่มีประโยชน์ขัดแย้งกับประโยชน์ของกองทุนทำหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุน

- ขอให้ข้าราชการหรือพนักงานในสังกัดหรือในกำกับดูแลของกระทรวงมาปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารกองทุนเป็นการชั่วคราวโดยให้ถือเป็นการปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการหรือหน่วยงานต้นสังกัด

- ออกระเบียบและข้อบังคับให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน

- เสนอร่างระเบียบต่อสานโยบายการอุดมศึกษา ภายใน ๙๐ วัน

- ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งประธานกรรมการและกรรมการภายใน ๒๔๐ วัน

๒. ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขข้อความให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เช่น แก้ไขถ้อยคำในบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอรับเงินอุดหนุนด้านการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา แก้ไขถ้อยคำในบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา เป็นต้น

ทั้งนี้ การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษไว้ในมาตรา ๔๐/๑ โดยให้ส่วนราชการภายในกรมที่มีลักษณะเป็นงานให้บริการหรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วย และหากแยกงานบริหารออกเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษแล้ว จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดียิ่งขึ้น ส่วนราชการดังกล่าวโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะแยกการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้นไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษซึ่งมิใช่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ แต่อยู่ในกำกับของส่วนราชการก็ได้

คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “ข้อเสนอเพื่อพัฒนาการจัดหน่วยงานของภาครัฐในรูปแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU)” ซึ่งการจัดโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐรูปแบบที่เรียกว่า “หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ” ได้เริ่มทดลองจัดตั้งในภาคราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ เรื่องการจัดโครงสร้างองค์กรรูปแบบอื่นที่มีใช้ส่วนราชการ : หน่วยบริการรูปแบบพิเศษที่ให้นำโครงสร้างแบบนี้ไปทดลองใน ๕ ส่วนราชการ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ แต่มีการทดลองปฏิบัติจริงเพียง ๒ หน่วย คือ ๑) สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา สังกัดสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และ ๒) สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ประกอบกับมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ส่วนราชการพิจารณาความเหมาะสมว่าหากแยกงานการให้บริการหรืองานที่มีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วยออกเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษแล้วจะเกิดผลดีต่อราชการและประชาชนยิ่งขึ้น ตามตรา ๓/๑ ก็ให้ส่วนราชการดำเนินการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป อย่างไรก็ตามนับตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบันก็ยังคงมีจำนวนหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพียง ๒ หน่วยงานเช่นเดิม^๑

ทั้งนี้ คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. หลักการและกรอบแนวคิดจัดโครงสร้างแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเป็นหลักการที่ดีเป็นการจัดหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่เพื่อรองรับงานบริการของส่วนราชการ (กรม) ที่ยังคงจำเป็นต้องดำเนินการเองไม่สามารถมอบหมายให้ออกชนดำเนินการแทนได้ โดยหน่วยงานดังกล่าวยังคงถือเป็นส่วนหนึ่งของกรม แต่จะไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการและไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ยังคงอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม การดำเนินงานมีลักษณะกึ่งอิสระ ใช้รูปแบบวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ โดยได้รับการยกเว้นหรือผ่อนคลายนโยบาย เพื่อให้เกิดอิสระ ความคล่องตัวทางการบริหารจัดการ มีเป้าหมายให้บริการหน่วยงานเจ้าสังกัดเป็นหลัก และหากมีกำลังการผลิตส่วนเกินจะให้บริการหน่วยงานอื่นและประชาชน

^๑ คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง “ข้อเสนอเพื่อพัฒนาการจัดหน่วยงานของภาครัฐในรูปแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU)” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, https://www.senate.go.th/document/Ext16789/16789308_0003.PDF.

๒. การจัดหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ เป็นรูปแบบหน่วยงานภาครัฐรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมุ่งเน้นเรื่องการบริหาร การปฏิบัติงาน มุ่งบริการตามความต้องการและผลสัมฤทธิ์ของงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามข้อ ๖ (๒) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ที่ระบุว่า “เมื่อมีการแปลงสภาพหน่วยงานนั้นเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษตามระเบียบนี้แล้วจะก่อให้เกิดความคล่องตัว คุ่มค่า และลดค่าใช้จ่ายภาครัฐยิ่งขึ้น...” โดยการจัดโครงสร้างแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษจะส่งผลดีต่อภาคราชการหลายประการ ดังนี้

๑) ส่วนราชการเจ้าสังกัดมอบภารกิจให้หน่วยบริการรูปแบบพิเศษไปดำเนินการ และได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าดำเนินการเอง

๒) หัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดสรรหาผู้อำนวยการหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ และกำกับดูแลตามระเบียบที่หัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดวางไว้เอง

๓) หน่วยบริการรูปแบบพิเศษมีความคล่องตัวมากกว่าส่วนราชการ จากการมีระเบียบปฏิบัติที่เหมาะสมกับงาน

๔) การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษทำให้ส่วนราชการมีขนาดเล็กลง

๕) หน่วยบริการรูปแบบพิเศษแม้จะมีประสิทธิภาพแต่ไม่แข่งขันกับเอกชน

๓. ในทางปฏิบัติพบว่าส่วนราชการต่าง ๆ ยังไม่ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งหน่วยงานในรูปแบบหน่วยบริการพิเศษ และจากการศึกษาหน่วยบริการรูปแบบพิเศษที่ได้จัดตั้งไปแล้วทั้ง ๒ แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา สังกัดสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สังกัดสำนักงาน ก.พ.ร. ยังไม่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น โดยสรุปสาเหตุหลักได้ ๗ ประการ คือ ๑) สถานะของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ๒) การมอบอำนาจ ๓) ระเบียบปฏิบัติ ๔) สถานะของพนักงาน ๕) องค์ประกอบของคณะกรรมการ ๖) การประเมินผล เพื่อพัฒนา ๗) บทบาทของ ก.พ.ร. คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) และสำนักงาน ก.พ.ร.

คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดตั้งสำนักงานกองทุนเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ มีภารกิจหลายด้านในการสนับสนุนการอุดมศึกษา อาจจะทำให้ภารกิจในการขับเคลื่อนกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาที่มีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นหน่วยงานบริการที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานอาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน

๔.๓ ผลของการบังคับใช้กฎหมายด้าน อววน.

การติดตามผลของการบังคับใช้กฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติ

การส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาในประเด็น ดังนี้

๑. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวหรือไม่ เช่น การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย ความสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่ใช้อยู่เดิม
๒. มีบทบัญญัติใดที่จำเป็นจะต้องออกกฎหมายเพิ่มเติมหรือไม่ ประการใด
๓. สถาบันอุดมศึกษาที่มีการศึกษาหรือกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อจะจัดทำกฎหมายลำดับรองตามกรอบระยะเวลาของกฎหมายนั้น ๆ กำหนด หรือไม่ และมีการกำหนดแนวทางการดำเนินการประการใด โดยขออนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงาน ได้แก่ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ดังนี้

๔.๓.๑ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

๑. ปัญหาการออกกฎหมายลำดับรองไม่เป็นไปตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ
๒. การดำเนินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อกฎหมายเริ่มใช้บังคับเนื่องจากข้อจำกัดของการบริหารในระดับกระทรวงที่มีการจัดตั้งใหม่
๓. ความไม่เชื่อมโยงประสานกันของกลไกตามพระราชบัญญัติในแต่ละฉบับที่จะต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน
๔. กระบวนการในการใช้อำนาจในการออกกฎที่ขาดการปรึกษาหารือ และไม่เข้าใจลักษณะเฉพาะของมหาวิทยาลัยจึงทำให้กฎหมายลำดับรองไม่สามารถปฏิบัติได้
๕. กฎหมายลำดับรองที่ออกมาใช้บังคับ มุ่งใช้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกับทุกองค์กร (one size fits all)
๖. การออกกฎหมายลำดับรองที่มีลักษณะเป็นการควบคุมโดยทางอ้อมซึ่งขัดกับหลักการพื้นฐานตามกฎหมาย เช่น หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักธรรมาภิบาลและหลักความรับผิดชอบต่อสังคม
๗. ปัญหาการตีความตัวบทที่ไม่เข้าใจหลักการ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ (เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ)
๘. ปัญหาการจัดส่งข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้ต้องส่งทั้ง ๆ ที่สามารถจัดข้อมูลแบบรวมจะได้ไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนกัน
๙. มีมาตรการ Reinventing University โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน แต่ไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเรื่องการจัดสรรเงินงบประมาณมาเพื่อสนับสนุน
๑๐. ยังไม่มีการบูรณาการเชิงระบบ เช่น ระบบ Platform กลางข้อมูล
๑๑. ความเข้าใจของบุคคลทั่วไปตามพระราชบัญญัติหรือกลไกในกฎหมาย

๔.๓.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติในกฎหมายที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองดังต่อไปนี้

๑) ประมวลจริยธรรมของนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารบุคลากรของมหาวิทยาลัยและผู้เรียน (ออกตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา) ในขณะนั้นมหาวิทยาลัยอยู่ในระหว่างตรวจพิจารณาร่างประมวลจริยธรรมดังกล่าว เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยให้ประกาศใช้บังคับต่อไป

๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัย (ออกตามความในมาตรา ๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้จัดทำข้อบังคับและประกาศใช้แล้วยังไม่ปรากฏว่ามีปัญหาในการบังคับใช้ข้อบังคับนี้แต่อย่างใด

๓) แก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัย และข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ (ตามแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา (ออกตามความในมาตรา ๙ (๕) และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการแก้ไขข้อบังคับทั้ง ๒ ฉบับให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

มีบทบัญญัติในกฎหมายที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายลำดับรองคือ ร่างระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยกำลังพิจารณาจัดทำร่างระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมาย

ส่วนกฎหมายอีก ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทางมหาวิทยาลัยเห็นว่ายังไม่มีควมจำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับการดำเนินการตามกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ แต่อย่างใด

๔.๓.๓ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากเงินสนับสนุนของภาครัฐไปใช้ประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและวางแผนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
๒. การนำผลงานวิจัยไปใช้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนท้องถิ่น
๓. การสร้างระบบและกลไกการติดตามการใช้ประโยชน์งานวิจัยให้แก่ชุมชนท้องถิ่น
๔. การต่อยอดทางธุรกิจให้กับชุมชน สำหรับนวัตกรรมทางการเกษตร อาทินวัตกรรมโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ เครื่องเผาถ่านพลังงานชีวมวล เครื่องหีบอ้อย เครื่องบรรจุผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้และสมุนไพรแบบอัตโนมัติเครื่องบดย่อยละเอียดเมล็ดข้าวฮางแบบกึ่งอัตโนมัติ ฯลฯ เป็นต้น

๕. การอบรมให้ความรู้และถ่ายทอดความรู้การใช้นวัตกรรมไปยังชุมชนหรือกลุ่มอาชีพอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง

๖. การปรับปรุงระเบียบ เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา ให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. การตีพิมพ์เผยแพร่/การใช้ประโยชน์ในชุมชน เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการสู่สาธารณะและกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. ชุมชนยังขาดเครื่องมือในการผลิตและการต่อยอดเพื่อให้แข่งขันด้านการตลาด

๒. ข้อติดขัดทางกฎหมาย เจ้าของผลงานวิจัย เนื่องจากงานวิจัยบางงานเป็นงานวิจัยที่มีความใกล้เคียงกัน และโจทย์ของพื้นที่รับประโยชน์หรือผู้รับประโยชน์ อยู่บนโจทย์เดียวกัน ทำให้อาจเกิดการทับซ้อนของทรัพย์สินทางปัญญาทางกฎหมาย

๓. โครงการวิจัยบางโครงการเป็นงานวิจัยตามศาสตร์ความเชี่ยวชาญ ไม่ได้ดำเนินการวิจัยเชิงพื้นที่ จึงได้ผลการวิจัยเป็นองค์ความรู้สำหรับนำไปตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

๔. โครงการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้ผลการวิจัยเป็นนวัตกรรมที่สามารถยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้นั้น นักวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่ได้ยื่นจดทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาเนื่องจากขั้นตอนและกระบวนการค่อนข้างนาน

๕. โครงการวิจัยบางโครงการไม่ได้ระบุในส่วนของถ่ายทอดเทคโนโลยีไว้ในวัตถุประสงค์

๖. ในช่วงระยะเวลากว่า ๓ ปี ของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) ทำให้การลงไปดำเนินการในพื้นที่ มีข้อจำกัด จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้มีความล่าช้า และจำนวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในพื้นที่ไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่มหาวิทยาลัยตั้งไว้

๗. การสร้างความเข้าใจ แก่นักวิจัย ในความเป็นเจ้าของผลงานวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญา

๘. การนำวิจัยไปใช้เชิงพาณิชย์ยังมีน้อยเนื่องจากบางโครงการวิจัย อยู่ในช่วงเวลาระยะการดำเนินงานวิจัย จึงไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลให้กับผู้ที่สนใจในการนำไปใช้ประโยชน์ได้

๙. การนำต้นแบบด้านเทคโนโลยีโลจิสติกส์ไปใช้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑๐. ความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใช้ เช่น การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๑. การดำเนินงานวิจัยที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคประชาชน/ภาคธุรกิจในด้านการบูรณาการและการวางแผนงานวิจัยร่วมกันค่อนข้างน้อย

๑๒. ผู้ประสานงานกลางในมหาวิทยาลัยกับนักวิจัยเพื่อนำผลประโยชน์ยังขาดความเข้มแข็ง

๑๓. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยยังไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง

๑๔. ขาดกำลังคนและงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการผลักดัน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

๑๕. นักวิจัยขาดความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากพระราชบัญญัตินี้ การสร้างความเข้าใจในพระราชบัญญัตินี้ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑๖. งานวิจัยบางส่วนมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ไม่สามารถนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม หรือขาดความต่อเนื่องในการขยายผลการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

๑๗. หน่วยงานยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนวิจัยไปเข้าร่วมจัดนิทรรศการ เผยแพร่ผลงานวิจัย

๔.๓.๔ สภาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

เจตนารมณ์และเนื้อหาในพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ อันประกอบด้วย

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ (๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ (๓) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๔) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ พิจารณาได้ว่ามีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากออกกฎหมายหลักดังกล่าวแล้วสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงความจำเป็นในการแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องอื่น ดังนี้

๑. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายหลักที่ประกาศใช้แล้ว เป็นผลให้ขาดความเชื่อมโยงการทำงานระหว่าง หน่วยงานในหลายประเด็น หลายเรื่องยังมีความล่าช้าในขั้นตอนและกระบวนการ นอกจากนี้ข้าราชการในบางสังกัดยังใช้กระบวนการทัศน์เดิมในการทำงาน ทำให้การดำเนินการตามสาระที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ยังมีข้อติดขัดอยู่

๒. การออกกฎหมายลำดับรอง เช่น กฎกระทรวงต่าง ๆ ยังมีความล่าช้าและมีเนื้อหาสาระในลักษณะการควบคุมเช่นในอดีตไม่สอดคล้องกับหลักเสรีภาพทางวิชาการและหลักความเป็นอิสระประกาศหลายฉบับที่ออกตามกฎกระทรวงมีรายละเอียดขั้นตอนปฏิบัติที่มากเกินไป และหลายเรื่องยังอ้างอิงแนวปฏิบัติเดิมซึ่งเป็นคนละบริบทกับสถานการณ์อุดมศึกษาในปัจจุบัน

๓. การดำเนินการในเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามมาตรา ๔๗ ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการยุบรวมกองทุนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ยังมีความล่าช้าในการดำเนินการ เป็นผลให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสียโอกาสในการเข้าถึงเงินทุนเพื่อการพัฒนาสถาบันตามวัตถุประสงค์เดิม และยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากกองทุนดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายด้านการอุดมศึกษาอย่างเต็มที่

๔. การดำเนินการกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบัน ยังคงใช้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีการปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อยเฉพาะบทบัญญัติที่สอดคล้องกับการจัดระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเท่านั้น ซึ่งสภาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

ศึกษาเอกชนฯ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ฉบับแก้ไขที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และทิศทางการจัดการอุดมศึกษาในปัจจุบันไปแล้ว แต่ยังคงมีความล่าช้าในขั้นตอนการเสนอแก้กฎหมายอยู่

จากข้อมูลปัญหาและอุปสรรคที่ได้นำเสนอข้างต้น พิจารณาได้ว่ามีผลต่อการดำเนินการภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่อยู่ในสภาวะการปรับตัวและการพลิกโฉมสถาบัน จึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้กรุณาช่วยผลักดันและหาทางประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อไป

ทั้งนี้ ข้อมูลจากหน่วยงานในประเด็นการติดตามผลของการบังคับใช้กฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พบว่าการออกกฎหมายลำดับรองมีความล่าช้า ความไม่เชื่อมโยงประสานกันของกลไกตามพระราชบัญญัติในแต่ละฉบับที่จะต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน รวมถึงการจัดทำประมวลจริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา มีความล่าช้า ดังนั้น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำกฎหมายลำดับรองของแต่ละฉบับ ควรเร่งรัดและดำเนินการให้มีกฎหมายลำดับรองโดยเร็ว อนึ่ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อยู่ในระหว่างการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๔ การจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

ด้วยมาตรา ๗๖ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานเดียวกัน สมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม กระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้องค์กรกลาง บริหารงานบุคคลจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงาน ต่อมาได้กำหนดระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙ (๕) และมาตรา ๑๙ ซึ่งบัญญัติให้ การจัดการอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันประกอบด้วยหลัก ประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม สามารถตรวจสอบได้ หลักโปร่งใสเปิดเผย หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพ การอุดมศึกษาของประเทศ ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จึงได้มีการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ โดยมีการวาง แนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทาง ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการส่งเสริมธรรมาภิบาล สร้างหลักประกัน ความคุ้มครองให้เกิดความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อแก่บุคลากรภายใน สถาบันอุดมศึกษา นิสิต นักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ๓ ประการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีการดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค และจัดระบบบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

๒. เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและสมรรถนะทางการบริหารจัดการ สถาบันอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดีให้แก่สภาสถาบันอุดมศึกษา และผู้บริหาร

๓. สนับสนุนให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาต้นแบบ ด้านการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและระบบการบริหารจัดการที่ดีในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) จะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) จัดทำประมวลจริยธรรม ข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาเสร็จแล้ว โดยแยกออกเป็น ๒ ฉบับ คือ ๑) ฉบับพนักงาน และ ๒) ฉบับ ข้าราชการใน กพอ. แล้วส่งไปที่คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรม (กมจ.) โดยมีนายกเป็นประธาน ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อมาคณะกรรมการมาตรฐาน จริยธรรม (กมจ.) มีหนังสือตอบกลับมาถึง คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) ให้ทำเป็นฉบับเดียว ตอนนี้อยู่ระหว่างดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้จัดทำ ร่างประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน อุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดสังเขป ดังนี้

หลักการเหตุผลและความจำเป็นในการจัดทำประมวลจริยธรรม

โดยที่เป็นการสมควรให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินความถูกผิดการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

ขอบเขตการใช้บังคับ

ประมวลจริยธรรมนี้ใช้บังคับกับบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

- ๑) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- ๒) นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา
- ๓) กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา
- ๔) กรรมการและอนุกรรมการ
- ๕) พนักงานมหาวิทยาลัย
- ๖) พนักงานราชการ
- ๗) ผู้บริหาร
- ๘) บุคลากร
- ๙) ลูกจ้าง
- ๑๐) ผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา

สาระสำคัญของร่างประมวลจริยธรรม

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อรักษาจริยธรรม ๗ ประการ ได้แก่

(๑.๑) ยึดมั่น ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ รักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

(๑.๒) ซื่อสัตย์สุจริต พึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักวิชา อย่างตรงไปตรงมาด้วยความถูกต้อง ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่มิชอบ เป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๑.๓) กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติ ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ปราศจากอคติ กล้าแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง โดยไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใด ๆ เพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตน

(๑.๔) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พร้อมอุทิศเวลา แรงกายและสติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น หรือสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน

(๑.๕) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความอดุสาหะ เสียสละ ทุ่มเท สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต

บัณฑิต การวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการและทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยทั่วถึงและเท่าเทียม รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในงานเพื่อให้ก้าวทัน สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก

(๑.๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ต่อบุคคลโดยใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ เพศสภาพ อายุ สภาพทางกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษาอบรม หรือการแสดงความคิดเห็นอัน ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ไม่แสดงกิริยา วาจา หรืออาการ ไม่ว่าจะทางตรง ทางอ้อม หรือด้วยวิธีอื่นใด ที่เป็นการเหยียดหยาม ล้อเลียน ประชดประชัน หรือดูแคลนผู้อื่น อีกทั้งพึงระมัดระวังไม่ให้ประชาชน ผู้ติดต่อราชการและผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายเกิดความรู้สึกว่าตนได้รับการปฏิบัติที่ด้อยกว่าบุคคลอื่นด้วย และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมือง

(๑.๗) ดำรงตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของประชาชน รักษาวัฒนธรรม และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร หมั่นฝึกฝนพัฒนาศักยภาพของตนให้มีความรอบรู้ในวิชาการและวิชาชีพ หลีกเลี่ยงกระทำการใด ๆ อันนำมาซึ่งเหตุทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ และทางราชการ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

(๒) กรณีสถาบันอุดมศึกษาจะจัดทำข้อกำหนดจรรยาบรรณ ค่ຸมือ หรือการส่งเสริมพัฒนา และฝึกอบรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาของตน อาจนำประมวลจรรยาบรรณนี้ใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำข้อกำหนดหรือค่ຸมือดังกล่าวก็ได้

ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ลงนาม ในประมวลจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ รอลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ซึ่งภายหลังจาก ประกาศใช้แล้ว สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะต้องไปออกประมวลจรรยาบรรณของหน่วยงานตนเอง ไม่น้อยกว่ามาตรฐานกลางที่ กพอ. กำหนด

บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ ผลการศึกษาตามประเด็นการพิจารณา

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ก่อตั้งขึ้นนับตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นระยะเวลา ๓ ปี โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้สิ้นสุดความเป็นส่วนราชการลง และเมื่อมีการตั้งกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขึ้นใหม่ทำให้มีการบังคับใช้กฎหมายมากระยะหนึ่งแล้ว จึงทำให้คณะกรรมการตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม รวมถึงกฎหมายอนุบัญญัติที่มีจำนวนมาก คณะกรรมการจึงได้ติดตามการบังคับใช้กฎหมาย การจัดทำกฎหมายลำดับรอง และการตรากฎหมายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม อย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการพิจารณาการศึกษาเรื่องกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ในประเด็นหลักที่สำคัญ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การออกกฎหมายลำดับรอง

กฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีจำนวน ๗๔ ฉบับ ได้แก่ กฎหมายลำดับรองออกแล้ว จำนวน ๓๗ ฉบับ และกฎหมายลำดับรองที่ยังไม่ออก จำนวน ๓๗ ฉบับ ดังนี้

๑) ด้านการอุดมศึกษา

กฎหมายด้านอุดมศึกษา ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีกฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๒๕ ฉบับ ออกแล้ว ๑๗ ฉบับ ยังไม่ออก ๘ ฉบับ และยังไม่ได้กำหนด ๓ ฉบับ เนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว

๒) ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กฎหมายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ พระราชบัญญัติสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ กฎหมายลำดับรองมีจำนวน ๔๙ ฉบับ ออกแล้ว ๒๐ ฉบับ และยังไม่ออก ๒๙ ฉบับ และยังไม่ได้กำหนด ๔ ฉบับ เนื่องจากกฎหมายหลักที่ใช้มีความชัดเจนอยู่แล้ว

ทั้งนี้ เห็นว่าการออกกฎหมายลำดับรองไม่เป็นไปตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาล ของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับเพราะผ่านมาแล้ว ๓ ปี การออกกฎหมายลำดับรองยังไม่แล้วเสร็จ และขาดความเชื่อมโยงกันของกลไกตามพระราชบัญญัติในแต่ละฉบับที่จะต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกัน หรือเกี่ยวข้องกัน รวมทั้ง การดำเนินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อกฎหมายเริ่มใช้บังคับเนื่องจากข้อจำกัดของการบริหารในระดับกระทรวงที่มีการจัดตั้งใหม่

๒. การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบผลการพิจารณาการขอจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอ ซึ่งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศและด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลกและเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้าง นวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะใช้แหล่งงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ งบประมาณความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง และงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ งบเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และการจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพื่อบริหารกองทุน (Service Delivery Unit : SDU)

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ รวม ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ ๔) ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “ข้อเสนอเพื่อพัฒนาการจัดหน่วยงานของภาครัฐในรูปแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU)” ปัจจุบันมีหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพียง ๒ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา สังกัดสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และ ๒) สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) โดยเห็นว่าเป็นหลักการและกรอบแนวคิดจัดโครงสร้างแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเป็นหลักการที่ดี เป็นการจัดหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่เพื่อรองรับงานบริการของส่วนราชการมุ่งเน้นเรื่องการบริหารการปฏิบัติงาน ซึ่งมุ่งบริการตามความต้องการและผลสัมฤทธิ์ของงานและจะส่งผลดีต่อภาคราชการ

คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดตั้งสำนักงานกองทุนเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ มีภารกิจหลายด้านในการสนับสนุนการอุดมศึกษา อาจจะทำให้ภารกิจในการขับเคลื่อนกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาที่มีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นหน่วยงานบริการที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานอาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน

ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ ได้ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้นำเสนอต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว

๓. ผลของการบังคับใช้กฎหมายด้าน อววน.

การติดตามผลของการบังคับใช้กฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยขออนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงาน ๔ แห่ง ได้แก่ ๑) ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ๒) ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๓) ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ ๔) สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย โดยพบปัญหา ดังนี้

๑. ปัญหาการออกกฎหมายล่าช้าไม่เป็นไปตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ

๒. การดำเนินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อกฎหมายเริ่มใช้บังคับเนื่องจากข้อจำกัดของการบริหารในระดับกระทรวงที่มีการจัดตั้งใหม่

๓. ความไม่เชื่อมโยงประสานกันของกลไกตามพระราชบัญญัติในแต่ละฉบับที่จะต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน

๔. กระบวนการในการใช้อำนาจในการออกกฎที่ขาดการปรึกษาหารือ และไม่เข้าใจลักษณะเฉพาะของมหาวิทยาลัยจึงทำให้กฎหมายล่าช้าไม่สามารถปฏิบัติได้

๕. กฎหมายล่าช้าที่ออกมาใช้บังคับ มุ่งใช้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกับทุกองค์กร

๖. มีมาตรการ Reinventing University โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน แต่ไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเรื่องการจัดสรรเงินงบประมาณมาเพื่อสนับสนุน

๗. การจัดทำประมวลจริยธรรม

๘. การดำเนินการในเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามมาตรา ๔๗ ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการยุบรวมกองทุนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ยังมีความล่าช้าในการดำเนินการเป็นผลให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสียโอกาสในการเข้าถึงเงินทุนเพื่อการพัฒนาสถาบันตามวัตถุประสงค์เดิม และยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากกองทุนดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายด้านการอุดมศึกษาอย่างเต็มที่

๙. การดำเนินการกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบัน ยังคงใช้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีการปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อยเฉพาะบทบัญญัติที่สอดคล้องกับการจัดระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเท่านั้น ซึ่งสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนฯ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนฉบับแก้ไขที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และทิศทางการจัดการอุดมศึกษาในปัจจุบันไปแล้ว แต่ยังคงมีความล่าช้าในขั้นตอนการเสนอแก้กฎหมายอยู่

ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อยู่ในระหว่าง การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. การจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

ด้วยมาตรา ๗๖ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มี มาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว จึงได้มีการตรา พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้องค์กรกลาง บริหารงาน บุคคลจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต่อมาได้กำหนดระเบียบคณะกรรมการมาตรฐาน ทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษา จริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย มีมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม พระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙ (๕) และมาตรา ๑๙ ซึ่ง บัญญัติให้การจัดการอุดมศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันประกอบด้วยหลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม สามารถตรวจสอบได้ หลักโปร่งใสเปิดเผย หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรมจริยธรรม

การจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) จะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา (กพอ.) จัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาเสร็จแล้ว โดยจัดทำ ร่างประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่น ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดี ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน และการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาจะจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม คู่มือ หรือการส่งเสริมพัฒนา และฝึกอบรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาของตน อาจนำประมวลจริยธรรมนี้ใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำข้อกำหนดหรือคู่มือดังกล่าวก็ได้

ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ลงนามในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานใน สถาบันอุดมศึกษา เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ รอลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ซึ่งภายหลังจากประกาศใช้แล้ว สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะต้องไปออกประมวลจริยธรรม ของหน่วยงานตนเองไม่น้อยกว่ามาตรฐานกลางที่ กพอ. กำหนด

๕.๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการพิจารณาศึกษาเรื่อง กฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำให้คณะกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. การออกกฎหมายลำดับรอง ควรเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับ ทั้งนี้ ควรที่จะแจ้งความคืบหน้าหรือสถานะของกฎหมายลำดับรองของแต่ละฉบับให้ทราบด้วย

๒. การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ควรเร่งรัด ผลักดันกฎหมายการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาให้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็ว เพื่อที่จะได้มีกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาในการสนับสนุนพัฒนาความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาได้แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research) ๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation) ๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Area-Based and Community Engagement) ๔) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ (Development of Professionals and Specialists) และกองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย

๓. ผลของการบังคับใช้กฎหมายด้าน อววน. ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีผลบังคับใช้เมื่อพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นระยะเวลา ๓ ปี มีจำนวน ๑๐ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๗) พระราชบัญญัติการบริหารส่วนกลางภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) ๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๐) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ รวมเป็นจำนวน ๑๑ ฉบับ พบปัญหาการออกกฎหมายลำดับรองไม่เป็นไปตามระยะเวลาของบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ และขาดความเชื่อมโยงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น ควรเร่งรัดและผลักดันการออกกฎหมายลำดับรอง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้มีความสอดคล้องซึ่งกันและกัน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

๔. การจัดทำประมวลจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

๔.๑ การเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเรื่องสำคัญซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้บริหารและบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง รวมทั้งการบูรณาการความร่วมมือและองค์ความรู้ในการดำเนินงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การดำเนินงานในช่วงแรกของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

และนวัตกรรม จึงต้องมุ่งเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารองค์กรและบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งใช้กลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางดำเนินงานโดยอาศัยแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและระบบการบริหารจัดการที่ดีของสถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการดำเนินงานผ่านกลไกเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

๔.๒ การดำเนินการในเรื่องข้อร้องเรียนในสถาบันอุดมศึกษา ควรดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายและประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่องแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งควรจะมีการดำเนินการภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอันเป็นที่ยุติก่อน หากมีข้อร้องเรียนใดที่ไม่สามารถยุติได้ และมีการพิจารณาว่าเป็นการขัดต่อหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง จึงค่อยส่งเรื่องมายังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๔.๓ ควรเร่งรัดการจัดทำร่างประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา

บรรณานุกรม

กฎหมาย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒.

บทความ

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง. “การตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม”. วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕.

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. ๓ ปี อว. กับความสำเร็จการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. <https://www.ops.go.th/th/data-store/archive-documents/item/๖๕๒๘-๓>.

ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายการมาตรฐานของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, https://www.senate.go.th/assets/portals/๙๓/fileups/๒๕๓/files/article_๒๐๑๙๑๐๒๑๑๐๓๔๕๓.pdf.

ยุทธศาสตร์ชาติ. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. <http://nscr.nesdc.go.th/ns/ด้านการปรับสมดุลและพัฒน/>.

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : นวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, <http://www.wichitlikhit.com/wpcontent/uploads/๒๐๑๗/๑๑/มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ-นวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย-for-reading.pdf>

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. แนะนำกระทรวง (สถาบันการศึกษา-มหาวิทยาลัยในกำกับ). สืบค้นเมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕. <https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/weblink.html>.

สถาบันวิทยาลัยชุมชน. ประวัติการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. http://iccs.ac.th/about_us.php?aboutus_id=๑.

ศิริพงษ์ รักใหม่-สิริฉันท สติกรล เตชพาหพงษ์-พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์. พัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย (Development of Private Higher Education) Institutions in

Thailand, สืบค้นเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JNAE/article/download/64947/57494/166182nursing,+Journal+manager,+พัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย.pdf>.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). สภาพการจัดการศึกษาเฉพาะทางในประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ : การผลิตบุคลากร. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕. <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/research-๐๓๐๖-๒๕๖๔-๒>.

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, คู่มือการประเมินการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง). สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. <http://plan.bsru.ac.th/คู่มือการประเมินการกำหนด/>.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. กฎหมาย/กฎเกณฑ์. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. <https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/legal-all.html>.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา. รู้จักคณะกรรมการฯ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. <https://www.ops.go.th/th/ohec>.

คณะกรรมการการมาตรฐานการอุดมศึกษา. เกี่ยวกับ กมอ.. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. <https://www.ops.go.th/th/ches>

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕. <https://www.nxpo.or.th/th/1050-2/>.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/๒๕join_nationaleducation/main.php?filename=commission.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. สืบค้นเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/๒๕join_learningpermit/main.php?filename=commission.

คณะกรรมาธิการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง “ข้อเสนอเพื่อพัฒนาการจัดหน่วยงานของภาครัฐในรูปหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU)” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕, https://www.senate.go.th/document/Ext16789/16789308_0003.PDF.

ออกแบบและพิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๕๓๑ ๕๔๑๕, ๐ ๒๕๓๑ ๕๔๖๖,
๐ ๒๕๓๑ ๕๔๗๒, ๐ ๒๕๓๑ ๕๔๗๖

